

BAĞIMSIZLIK
DEMOKRASİ
SOSYALİZM
İÇİN

YÜRÜYÜŞ

HAFTALIK SİYASİ HABER VE YORUM DERGİSİ - SAYI : 97-15 ŞUBAT 1977

5 TL.

DÜŞMANLARI

TÖB-DER, TÜM-DER VE TÜTED
GENEL BAŞKANLARININ YÜRÜYÜŞ'E
ÖZEL DEMEÇLERİ

KİŞİ, HERKESİ KENDİSİ GİBİ BİLİR

İşte, gazetecilik, halkçılık, devrimcilik, ilericiçilik veya solculuk adına ne dersiniz deyin, bütün bunların en "iyisi" böyle yapılır. Bunların en "iyisi", DİSK üst yönetimi ile CHP Genel Yönetiminin ortak yayın organı tarafından yapılır. 5 Şubat cumartesi günü TÖB-DER, TUM-DER, TÜTED' in bir miting ve yürüyüş düzenledi. Onbinlerce öğretmen memur, teknik eleman, işçi ve emekçi demokratik ve ekonomik hakları için toplandı ve yürüdü. 6 Şubat tarihli bütün gazeteler bundan söz ettiler. Bir tek istisna ile: DİSK üst yönetimi ile CHP genel yönetiminin yayın organının 6 Şubat tarihli sayısında bu ortak toplantı ve yürüyüşten bir tek kelime ile bile söz edilmemi. Politika Gazetesi, utanç verici bir sessizlikle sustu.

Bir gün sonra 7 Şubat tarihli gazetesinde de "Ankara mitinginde yaralanan üç kişinin durumu ciddiye alındığını" başlıklı kısa habere sadece mitingde çıkan olay üzerinde duruldu. TRT Genel Müdürlüğü zamandanda komandoların devrimcilerle saldıranları "karşı gruplar" arasında çatışma diye vermeye alışık Genel Yayın Müdürü bu olayı da "miting komitesinin hazırladığı sloganlar dışında çıkan bir grubun mitingde katılanlara engellenmek istenmesine" bağlıyor. Açıkça yalan yazıyor. Açıkça gerçekleri gizliyor. Maoculuğa karşı olduğu edebiyatı açısından düşünmeyen DİSK üst yönetiminin yayın organında üç örgütün toplantısına dışarıdan saldırdığı ve saldıranları maocu komandolar olduğu göz göre göre gizleniyor.

CHP genel yönetimi ile DİSK üst yönetimi bir noktada birleşiyor: TÖB-DER TUM-DER ve TÜTED' in yasa dışı bir biçimde kapatılmasından sonra bir tepki gösterebilmek için "birlikte" Çarşamba gününe kadar beklediler. CHP genel yönetiminin bildirisinde bu üç örgütün isimlerini geçirmemek için özel özen gösterildi. Bazı "kuruluşların" düzenlediği bir toplantıdan söz edildi. DİSK üst yönetiminin bildirisine ise "biz onlara yapmayın dedi, yaparlarsa böyle olur" anlamını taşıyor. Üst yönetici Karaca "daha önce ayanda buldukları" söylüyor "İlerici güçler içindeki dayanıklıklardan, boşluklardan, sekte, kararsız, dar grupçu tutumlardan" yakınıyordu.

CHP genel yönetimi ile DİSK üst yönetimi için kendi geri çizgilerini kabul etmeyen her örgüt, "sekte" veya dar grupçu" tutum sahibi olur. Bugün bu üç örgüt de CHP genel yönetimi ile DİSK üst yönetiminin geri çizgisini benimsemektedir. Bu yüzden DİSK üst

yönetimi ile CHP Genel yönetiminin bir tepki göstermek için aralarında telefon görüşmeleri yapmaları, toplantıya saldıranları maoculardan ofudunu gizlemeye çalışmaları, kendi açıkları, zorunlu olmaktadır.

ÖZEL SEVİNÇ KAYNAĞI

Maoculardan saldırdı, bir takım yığınlar için, özel bir sevinç kaynağı oldu. Bir yandan "biz demedik mi, provokasyon oluyor" edebiyatı başladı. Maoculardan saldırdı, burjuvaziden daha ciddiye alıp "değerli bir malzeme" olarak kullanmayı denediler. DİSK üst yönetimi ile CHP genel yönetiminin gazetesi "felaket tellallığı" rolünü bütün hafta sürdürdü. Geçen Çarşamba günü "olağanüstü önlemler" ve "sıkıyönetim" kelimelerinden sekiz sütünlük manşetler yapıldıktan sonra basyazarı şunları yazdı: "Öğretmen kuruluşlarının Ankara'daki mitingine bir takım anarşist ve maceracı, sözde solu grupçukların saldırıda bulunması ise, hem niteliği hem de antideмократик girişimlere gerekeceği hazırlaması bakımından ibret vericidir." Basyazarı yazıp manşeti çekecekler. Maoculardan saldırdı, bir sıkıyönetim gerekeceği olarak kullanmak bir Türkiye'nin, bir de DİSK üst yönetimi ile CHP genel yönetiminin yazarlarının aklına geldi. Aynı gün Cumhuriyeti te Nadir Nadi ile Milliyet'te Abdi İpekçi'nin yazdıkları okurlarsa her halde yüzleri kızandı.

Sıkıyönetim tehdidini AP, uzun süre CHP'ni "yola getirmek" için kullandı. Şimdi CHP genel yönetimi ile DİSK üst

yönetimi, AP'den öğrendiklerini "solu" yola getirmek için kullandılar. DİSK üst yöneticilerinin ağzında düşmeyen felaket edebiyatı, yayın organlarında manşet oluyor.

TEMCİT PİLAVI: BÖLÜNÜŞLÜK

Felaket tellallığı üstlenilen son olaydan bir başka bakımdan da memnun olmuş görünüyorlar. "Solcular solculuk sayan kalmadı. Uç örgüt adına yazılan basın toplantılarında açıkça ve bir kaç kez tekrarlandı: Maocu faşistler, Maocu komandolar, Maocu bozkurtlar diye. Bunu öğrenirseniz, hiç üzülmezsiniz. Maocu komandalara Türkiyeçi komandolar arasında hiç bir fark yok. Bu yüzden bir yandan saldıranları maoculardan olduğu gizleyip sonra "solcular bölünüyor" diye üzülme olmaz. Sonra MC'nin Ankara Valisinin yasa dışı işlemlerine karşı çıkacak yerde bu olayı "antidemokratik girişimlere gerekeceği hazırlaması açısından" değerlendireniz, düşüncelerinizi fazlaca açıklamış olursunuz.

HERKESİ KENDİSİ GİBİ BİLİYOR

CHP genel yönetimi ile DİSK üst yönetiminin ortak basyazarı bu hafta "bir şeyler" yazması söylenmiş. Ecevit'in basın danışmanı Koloğlu ile Anka Ajansı'nın yaptıkları benzer bir işlev üstlenmiş. (YÜRÜYÜŞ'ün beşinci sayfasına bakınız). Geçen çarşamba günü yazısını tüm bu konuyu diyor: "Sol'un CHP kesiminde, Ecevit'in soldaki bütünlük konusuna yapıcı ve olumlu yaklaşımı geçerdiler. Buna rağmen, bazı çevrelerin partiyi etkilemeye çalışacakları, doğrudan doğruya AP'nin yararına olan önerilerde bulunacakları güçlü bir olasılıktır." Önerinin ne olacağı belli değil. Nasıl olacağı belli değil. Nereden geleceği belli değil. Belli olan sadece şu: "Doğrudan doğruya AP'nin yararına olan önerilerde bulunacakları güçlü bir olasılıktır." Ne kadar büyük bir tahmin gücü değil mi?

İsmail Cem, Politika Gazetesi'nin ilk batırışından sonra "Ecevit ile görüşti, Milletvekiliği konusunda anlaşta." Şimdi tek umudunun milletvekiliği olduğu biliniyor. Ancak milletvekiliğinin her olaya bakışını etkilediği yeni yeni belli olmaya başladı. Yazısı devam ediyor: "Sol'un görevi, demokrasi doğrultusunda bir bütün olarak ve önüne açılan tuzaklara düşmeksizin bu seçime

girmek. Bu yolda grupçukların fantezilerine yer yoktur. İle de milletvekili olmak özlemiyle, doğrudan doğruya Adalete Partisinin milletvekili sayısını arttırmak anlamındaki küçük hesapları benimsemek de yoktur."

Biraz tutarlı olmak gerekmez mi? "Grupçuklar" ya da "fantezi" ile uğraşanlar, "küçük hesap" sahipleri hiç AP'nin milletvekili sayısını arttırabilir mi? İsmail Cem çok iyi bilir: "Halkımızın sağduyusu çok yüksek." Mutlaka İsmail Cem'i parlamentoya sokacaktır. Eğer çoğunluk sağlayabilirse bakan bile yapacaktır. Bundan hiç endişe etmeyin. Yalnız bundan sonra biraz daha tutarlı olsun. Böyle "grupçuklara" söz anlatmak için değerli zamanınızı harcamayın.

TİP'E KÜFREDENLER PARTİSİ

Son haftada iki "tez" birden piyasaya sürüldü. Birisi "AP'nin yararına" önerilerde bulunmak diğeri ise CHP ve DİSK'i eleştirmek. Sosyalist hareketin keşfedilen son "kabahtaları" bunlar. Sosyalist hareket CHP ve DİSK'i eleştiriyor. CHP ve DİSK üst yönetimlerini eleştiriyor. Bu eleştirileri beğenmeye bilirsiniz. Beğenmediğiniz zaman, eleştirilerin konularını teker teker yanlış olduğunu göstermek durumundasınız. Yoksa eleştirilerin konularını doğruluğunu kabul edip "bunların zamanı mı" demekle iş bitmez, işçi sınıfı hareketi, kendi zamanlamasını kendisi yapar. Kendi dışından zamanlama "uzmanları" kullanmaz.

Bir kaç örnek: Bir garaj amiri, çok kısa bir zaman içinde ve Amerikan konsolosunun desteğiyle, kongre çıkararak, sahte delegelerle DİSK'e bağlı bir sendikayı genel başkanlığa getirildi mi? Bu sendikadan CHP'li genel sekreteri de bu kişiden "karanlık" diye söz etti mi? Yabancı sennayenin en güçlü olduğu kimya sanayiinde güçlü bir sendika, bir sendika ağasına peşkeş çekildi mi? DİSK Genel Başkan Vekili de olan bu sendika ağası kendisine muhalif olduklarını için iki bin işçiyi DİSK'ten ihraç etti mi? İki bin işçinin, DİSK'e bağlı Gıda İşçisi üye sayısının yansına yakın olduğunu biliyor musunuz? ODTÜ'ylü DİSK'e kazandıran, her yerde başkanı seçmeler yapan bir sendika, mahkeme kararlarına karşın, DİSK üyeliğinden düşürmek isteniyor mu? DİSK'teki önemli görevlere gövde istekleri toplantılarına mı? Eylül Direnişinden işinden olan işçilere, isteklerinden vazgeçmeleri için yazılar yazılıyor mu? Bunlar çok küçük bir örnek demeti. Ya bunların doğrudan doğruya anlatılmasını, ya da en azından susmasını.

Bir küçük örnek daha: Eğer bunların üzerine gitmezseniz, hele sık sık "ama neden eleştiriyorlar" diye bilimsel görüşler ortaya koyarsanız, eğer ajansınız iseniz ayda yirmibin lira alırsınız. Eğer ajansız iseniz ayda yine yirmi bin lira alırsınız. Bunlar işçi aidiyetinden toplanmış paralar. Eğer işsiz bir avukat iseniz "DİSK avukatı" olursunuz. İşsiz bir üniversite mezunu iseniz bölge temsilcisi olursunuz. Eğer emekli bir muhasebeci iseniz bölge temsilcisi olursunuz. İşçinin parası ellerinde. Bütün kariyerlerinde bütün ödemeler açık. Bir tek koşulu var: TIP'e Küfredenler Partisi'ne gireceksiniz. Bunu artık öğrenmeyen kalmadı. Çok "ontelektüel" birisi, DİSK üst yönetiminin boşalttığı genel sekreter yardımcılığı sorunu olunca nasıl küfretemeye başladı. Şimdi "deneme" döneminde. Kariyeri de, maası da, küfrete me derecesine göre belirlenecek.

YÜRÜYÜŞ baskıya verilirken, CHP genel yönetimi ile DİSK üst yönetimi bir araya geliyordu. Bakalım ne olacak?

YÜRÜYÜŞ

HAFTALIK SİYASİ HABER VE YORUM DERGİSİ

Sahibi:

Nihat SARGIN

Genel Yayın Yönetmeni:

Osman SAKALISIZ

Yazı İşleri Müdürü:

Metin ÇULHAĞÖZLÜ

Teknik Sekreter:

Bülent ARTAMLI

YÖNETİM:

Konur Sok. 15/8 Kızılay

ANKARA Tel: 174581

İSTANBUL BÜROSU:

Piyerloti Cad. 21/1 Cemberlitas

İSTANBUL Tel: 263567

ABONE KOŞULLARI:

Yıllık: 200 TL

6 Aylık: 100 TL

POSTA ÇEKİ: YÜRÜYÜŞ Dergisi 100234

İLAN KOŞULLARI:

Arka Kapak (Renkli): 15.000 TL

Arka Kapak (Siyah Beyaz): 12.000 TL

1ç sayfa/14 sütun santim: 40 TL

Yayın İlanları % 50 İndirimi'dir.

BASKI: Daily News Web-Ofset Tesisi'dir

KAPAK: CAĞDAS GRAFİK

TİP: 1961'DEN 1977'YE

YALÇIN KUÇUK

Oniki sendikacı bir araya gelerek 1961 yılı 13 Şubatında Türkiye İşçi Partisi'ni kurdular. Oniki sendikacı bir araya gelip bir sosyalist parti kuramadılar. "Kurucuların bir kısmı, hatta hepsi, sosyalist bir parti kurmayı amaçlamış olsalar dahi nesnel bir olgu olarak ortaya çıkan parti sosyalist nitelikte değildir. Partinin kuruluşundan sonra kaleme alınmış ilk program bunu açıkça göstermektedir." (Behice Boran, Türkiye İşçi Partisi 1961-1971, Çark Başak, sayı 11) Türkiye İşçi Partisi, kendinden önceki birikime dayandı. Fakat bu birikim, bir sosyalist parti programı sağlayabilmekten uzaktı. TİP'in ilk on yılını ele alırken, bu noktanın gözlerden uzak tutulması, bir çok yanlışlığa da kaynaklık ediyor.

"Ne güzeldi, o altmış beş yılları." Böyle bir özet var. Her yerde. Gerçekten güzeldi. Türkü söylemeyi seven ya da evine kilim alan herkesin kendisini TİP'li ve sosyalist sandığı günlerdi. Demirtaş Ceyhan'un yeni romanında işlediği "bilinçsiz öfkeler" Türkiye İşçi Partisi içindeydi. Sonra ne oldu? "Kişisel çekişmeler" başladı. "Koltuk kavgası" ön plana çıktı. Birbirine girdiler. "O güzel günler" geride kaldı. Şimdi böyle düşünün geçmişte TİP içindeki gelişmelere üzülenler ve şaşırınlar var.

Şaşmak için neden olduğunda kuşku yok. Bugünden geriye bakıldığında; gerçekten, şaşmak için neden olduğu görülüyor. Şaşılacak nokta, TİP içinde ya da dışında "bölünmelerin" ortaya çıkması değil. Başka yerde. 1960 öncesi dönemden kalan en güçlü miras, milli demokratik devrim tezi idi. Bu tez, adı konsun konmasın, Cumhuriyet'in başından beri, dönem dönem ölçüsü değişmekle birlikte, ilerici hareket ve düşünceye musallat olmuş bir hastalık idi. Bu tez, 1965 seçimlerinden kısa bir zaman sonra, cuntacı eğilimlerle ve öğrenici eylemleri ile birleşti. Milli demokratik devrim tezi, tarihinin en güçlü dönemini yaşadı. İçerden ve dışardan Türkiye İşçi Partisi'ne egemen olmaya çalıştı. Bir zamanlar TİP'in içinde yer alan "bilinçsiz öfkeler" bütün öfkelerini Türkiye İşçi Partisi'ne boşalttı. TİP'i tasfiye etmek, bunu yapamazlarsa, binalarını tahrip etmek en büyük "devrimci eylem" sayıldı. Üniversitelerin ağır topları "gençlerin sesine kulak vermek gerek" diye buyurdular.

Gerçekten şaşmak gerek. "Bölünmeler" olduğu için değil. Kurulduğunda "nesnel bir olgu olarak sosyalist nitelikte olmayan" bu parti, kuruluşundan birkaç yıl sonra, içerden ve dışardan bu kadar güçlü bir yıkım girişimine karşı koyabildi. Sosyalizm bayrağını maceracı ellere teslim etmedi. Önemli nokta burası. Üzerinde durulması gereken nokta burası.

Şaşılması gerekli nokta bir değil. Milli demokratik devrim tezi Parti içinden dışarıya atılınca "bölünmeler" bitmedi. Parti'nin "sosyalistleşme sürecinde" bir engel geride bırakılınca bir diğeri ortaya çıktı. Bu da normal. Aybar sapmasının milli demokratik devrim sapmasından hemen sonra gelmesi çok doğal. Sapmalar, sosyalistleşme sürecinde ilerlemek için temizlenir. Yoksa salt temizlik yapmak için değil. Aybar, Türkiye İşçi Partisi'nin bütünüyle bir işçi sınıfı partisi olmasına karşı çıktı. Bunu engellemek istedi. Bu yüzden tasfiye edildi. Ancak burada da şaşılması gereken nokta tasfiye edilmesi değil. Başka: Nasıl oldu da, bu kadar ani ve çabuk tasfiye edildi? Türkiye İşçi Partisi, birbiri ardından bu iki sapmayı da kendi dışına çıkarmayı nasıl başarabildi? Üzerinde durulması gereken nokta burası.

Burada sapmalarla ilgili bir noktanın açılması gerekli. "Solculuk" çok çekici olduğu için bazı sapmalar kendilerine hemen "sol sapma" etiketini yapıyorlar. Solcu olmasalar bile en azından "sol sapmacı" oluveriyorlar. Eğer silahtan çok söz ederseniz, hemen sol sapma oluyorsunuz. Ya da illegaliteden söz ederseniz daha "solcu" oluyorsunuz. Solculuğunuz. Solculuğunuz. Solculuğunuz da silah ya da illegalite fetişizmi ile hiç bir ilgisi yok. Solculuk da sol sapmacılık da sınıf çelişkilerinin değerlendirilmesinde ortaya çıkar. "Sınıf çelişkileri gelişmiştir, işçi sınıfı güçsüzdür, bu yüzden öncüllük küçük burjuvazi ya da köylü-lüktedir" dendiği zaman, istediğiniz kadar silaha tapının, istediğiniz kadar illegalite edebiyatı yapın, sağ sapma içindesiniz. Trotskistlerin ileri sürdüğü gibi "işçi sınıfı yoksul köylülük ile ittifaka gerek duymayacak kadar güçlüdür" dediğiniz zaman da sol sapma içindesiniz.

Bazıları için sürpriz gelebilir. Ama doğrusu böyle: 1960 sonrasında iti-

baren Türkiye'de Türkiye İşçi Partisi'nin solunda ve kendisine "sol sapma" denilebilecek bir eğilim ya da hareket olmadı. TİP, dün hep sağ sapmalarla mücadele etti. Bugün de öyle. Milli demokratik devrim tezi de Aybar eğilimi de sağ sapma idi. İkisi de işçi sınıfına güvenmedi. Milli demokratik devrim tezi, okumak küçük burjuva eliyle devrimi gerçekleştirmeyi amaçladı. "Zinde kuvvetler" edebiyatı buradan çıktı. Aybar sapması, köylülüğün eliyle devrimi gerçekleştirmeyi düşledi. "Horlama" edebiyatı buradan çıktı. İkisi, öncü saydıkları güçler bakımından birbirine zıt idi. Fakat işçi sınıfına karşı tutumları açısından birbirinin aynı idi. İkisi de işçi sınıftan ürkiyordu. Bu yüzden temizlendiler.

Bu iki sağ sapmayı, arkası arkasına tasfiye edebilmek gerçekten şaşılacak bir başarı sayılmalı. Kendinden önceki dönemden bir program bile miras alamayan bir hareketin kısa bir zaman içinde iki sağ sapmaya galip gelmesi ancak iki nedenle açıklanabilir. Bunlardan birisi Türkiye işçi sınıfının güçlü potansiyeli. İkincisi ise Türkiye İşçi Partisi'nin kuruluşundan hemen sonra işçi sınıfı içinde kök salmaya başlaması.

Behice Boran, sözü edilen yazısında, "TİP'in on yıllık tarihi sosyalistleşme sürecinin dışı dönük ve iç mücadelelerle gelişmesi tarihi olarak nitelenebilir" diyor. Bu mücadeleler Dördüncü Büyük Kongre'de noktalandı. Bu kongrede TİP, bir işçi sınıfı partisi olmanın niteliklerini kararlara geçirdi. 1970 sonbaharında, Türkiye İşçi Partisi, sayıca olmamakla birlikte bir parti olarak en güçlü dönemine ulaştı. Burjuvazi de bunu böyle değerlendirdi. 12 Mart 1971 tarihinde TİP'in kapatılması için Anayasa Mahkemesine başvuruldu. Dördüncü Büyük Kongre, kapatma kararına gerekçe yapıldı.

Türkiye İşçi Partisi, 1961-1971 döneminde burjuvaziye karşı mücadelesinin yanında iki sağ sapmaya karşı sürdürülen mücadeleleri süreci içinde bir sosyalist örgüt niteliği kazandı. Kazandığı zaman kapatıldı. Ancak kapatılmak için bir 12 Mart döneminin gelmesi gerekti. 1975 yılı 1 Mayıs'ında yeniden kuruldu. 1975 Türkiye'sinde, 1961-1971 döneminde sosyalist hareketten tasfiye edilmiş bütün sapmalar birer parti tabelasına dönüştü. Bu yüzden "solda bütünlüğü sevenler" çok üzüldüler. Sürekli olarak "beş sosyalist partimiz var" deyip üzüldüler. Bir yandan böyle dediler ve üzüldüler. Diğer yandan da "141-142 varken sosyalist parti olmaz" dediler ve teselli buldular. Bir yandan burjuvazinin yasaklarını burjuvaziden daha ciddiye aldılar. bir yandan da bir burjuva partisi gelip bu maddeleri kaldırınca kadar sosyalist mücadeleye oto-san-sür koymaya kalktılar.

Fakat olayların gelişmesi etkisini gösteriyor. Artık "beş sosyalist partimiz var" edebiyatının da burjuvazinin yasaklarını benimseyip sosyalist mücadeleyi tatil etme girişimlerinin de etkinliğini yitirmeye başladığı görülüyor. Bugün, 1977 yılı başında Türkiye İşçi Partisi gerçeği kendisini belli ediyor. Ve bu gerçek kendisinin en çok 1976 yaz başından itibaren belli etmeye başladı. Çünkü 1976 yaz başında Türkiye İşçi Partisi'ni durdurmak için büyük burjuvazi-CHP-DİSK üst yönetiminin "tezgahladığı" "sosyalist havarilerin" çığırkanlığını yaptığı oyunlar sahneye kondu. Bugüne, bu oyunlar bozularak gelindi. Türkiye İşçi Partisi gerçeğinin belli olmasında bu oyunların bozulmasının rolü çok büyük.

1970 sonu ve 1971 başında, herkesin "parlak" günler beklediği bir zamanda TİP, "faşizme hayır" kampanyası açıyordu. Gelenik faşizm olduğunu yalnızca TİP söyledi. 1975 seçiminin bir "referandum" olduğunu yalnızca TİP söyledi. Bütün tabelalar, TİP'i, "CHP kuyrukçuluğu" ile suçladılar. Şimdi o zaman söylediklerini hatırlıyorlar mı, yazdıklarını okuyorlar mı? Eylül Direnişinde DİSK üst yönetiminin oyun içinde oyun oynadığını yalnızca TİP açıkladı. Pek şaşırıldılar. Şimdi kuşkusuz olan kaldı mı? "30 Kasım" bekleyin, MC parçalanıyor" ddediler. MC'nin, en azından bütçe sorunlarına kadar kendi içinden parçalanmayacağı TİP söyledi. Hâlâ İtçen parçalanmaya güvenilecek mi?

"Bütün doğruları siz mi hilekelsiniz?" diye soruyorlar. Dünyanın her yerinde bütün doğruları işçi sınıfının öz partileri saptar. İşçi sınıfının öz partileri açıklar. Buna alışmak gerek.

DUVAR ARASI BUNALIM: AP-CHP

Hepsi, mal bulmuş mağribi gibi "o lay" a sarıldılar. MC iktidarı ve onun Ankara vilayeti uzantısı, sağ basını, kendi mantıklılarıyla "Leninçilerle maoculardan çatışması" teması üzerine varyasyon sanatlarını icra etmeye koyuldular. Türkiye'de bağımsızlık ve demokrasi mücadelesinin ön safalarında yer alan üç kuruluşun, karalanması ve "cezalandırılması" için bozgunculukta uluslararası bonservise sahip Maoculuğun katkıları, MC'nin tam zamanında işine yarıyordu.

AP Genel başkanı Süleyman Demirel geçtiğimiz haftanın Cuma günü AP Genel Merkezinde, partisinin 17. "hizmet" yılı dolayısıyla yaptığı basın toplantısında "sosyalistler ikiyüzlü yalva iktidara gelemezler" derken, belki de sosyalizmden umutlarını kesen başka "ilericilerin" de düşündüklerini dile getiriyordu.

Çünkü sosyalist hareket karşısında "kusku kahvenin türküsü"nü tiz perde den ve durmadan çığırın ekip, kendi düşüncesizlik ağı içerisinde, 5 Şubat mitinginde çıkan olaylara aynı şekilde mal bulmuş mağribi gibi sarılıyordu. Evet, "solun nasıl sorumsuz ve birbirini yiyen bir niteliğe sahip olduğu ortalağa ayan beyan çıkmıştı." "Bu muydu sol?" damgalı timsah gözyaşları hafta boyunca yanaklardan aşağı süzülürdü.

Ecemiş'in soluna çektiği duvarı ağlama duvarı haline getirerek "solun bölünmüşlüğü" ve "birbirine silah çekmesi" üzerine acı göz yaşları dökenler, Maoculuğun ve Maocu saldırganların adlarını bile koymayı "unutup", bu vesileyle CHP dışı solun ve DİSK dışı eylemlerin "güçsüzlüğünü" kantlama yarışına giriştiler. Demokratik kuruluşların mitingine saldırın çetenin, uluslararası sapıklık uzmanları Maoculardan oluştuğunu, basının ya da sendikaların hareketin "hızlı" sosyalistleri değil, basının namuslu kaleme-

ri söylüyordu. İş, göz ve kulak sahibi olmayan yarınsa, bir de namus işiydi çünkü.

ONURLU DİRENİŞ

Sağın ve "sol"un yukarıda özetlemeye çalıştığımız namus çerçevesini kırıp

teknik elemanın MC'ye ve sapıklığa karşı onurlu direnişi, güçlü sesi idi.

TOB-DER, TOM-DER ve TÖT'D'in ülkemizde bağımsızlık ve demokrasi mücadelesindeki güçlü konumlarını bir kez daha vurgulayan 5 Şubat mitingi, sağdaki karalama ve "sol"daki çarpıtılmaları

cevap şu oldu:

"— Böyle bir şeyi değil yetkili kurumların herhangi birinde görüşmek, konuşmak bile..."

Bu sözleri söyleyen AP Genel Sekreter Yardımcısı İhsan Atav'un benlara ek olarak sadece "Yalan" diyordu...

"SOLUN BİRBİRİNİ YEMESİ" DEĞİL, MAOCU SABOTAJ

parçalayan unsur, bağımsızlık demokrasisi mücadelesinde alanları ve sokakları dolduran yüzbin öğretmen, memur ve

bütün çabalarına rağmen MC'ye karşı etkin kitle direnişlerinden biri olmaya başlıyordu. MC'nin baskılarına olduğu kadar büyük kan sapıklığına karşı da uyanıklık ve direnç gücünü bir kez daha gösteren yüzbin emekçinin sesi ve etkisi, her türlü namussuzluk üretilesine karşı verilen en sert, en kesin cevaptı.

NİYET HABERCİLİĞİ

CHP'nin, AP'nin son haftalarda "erken seçim" bevelmesine karşı tavri ise bunalmış bir kararsızlık rayında seyretmekteydi.

Bu konudaki CHP bunalımını yansıtan bir örnekten söz etmek gerek.

İlk başta incelikli ölümlere çalışıldığı anlaşılan bir küçük haber, CHP'nin Farabi Merkezinde endişelerini yansıttığı gibi CHP'ci gazeteciliğin sicil kaydını açığa çıkardı.

Geçtiğimiz haftanın Cuma günü Cumhuriyet gazetesinin dokuzuncu sayfasında tek sütun üzerine şöyle bir haber yer aldı:

"— AP, yüzde 10'dan daha az oy alacak partilerin meclislerde temsilini önleyecek yasa değişikliği istiyor..."

Haber, gazeteciliğin tüm kurullarını çığırına çıkaran belli bir masada düşünülmüş ve kaleme alınmıştı.

Habere göre, AP böyle bir öneriyi "Önümüzdeki yastama yılında Milli Selam Partisini Meclis'ten silmek" için öne sürüyordu.

Habere "Ancak" diye bir kayıt da yer alıyordu ve şöyle devam ediyordu:

"— Ancak, CHP yetkililerinin yüzde 10 baraj sistemini mantıklı bulmadıkları, AP'yi umutlandırarak bir tavir göstermedikleri de kaydedilmekteydi..."

Haberin son bölümü ise haberi imal edenlerin bile güldürebilecek biçimde yazılmıştı. Şöyle deniyordu:

"— Baraj sistemi, bazı ülkelerde yüzde beş oranında uygulanmakta, genel oyun yüzde 5'ini almayan partiler, parlamentoda temsil edilememektedirler..."

Durup dururken ortaya atılan bu haber üzerine gazeteciler AP yetkililerini aradılar ve bu haber konusunda aldıkları

BURJUVAZİYE RÜŞT İSPATI

ANKA Ajansı'nın haberi neye dayanıyordu?

"Artık doğru habercilikten çok manetlik ilişkilerin zorlamasıyla CHP'nin yan hizmet bürosu haline dönüştürülen ajans, Farabi'nin sesini yansıtıyordu..."

CHP erken seçim için AP'ye "evet" diyecekti ama acaba hem kendisine hem de bir oranda AP'ye kâr sağlayacak ve "bazı" ülkelerde uygulanan böyle bir "Baraj sistemi"ne gitmek nasıl olurdu?

CHP ne kendisine ne de ciddi, tutarlı ve düzeyli demokratlık adına yarar sağlayamayan bu yol ve yöntemlerden medet umar hale getirilmişti...

O CHP, MHP dışında sağa ittifak çağrısında bulunmuş ve çağrısının içtenliği konusunda da büyük sermayeye, rüştiyi, sosyalist harekete duvar örerek ispatlamak sevdasına düşmüştü..."

Şimdi de, sola karşı gözünün ne denli karardığını göstermek için açık "seçenek" ikram ediyordu; bu konudaki kurguyu da çok saçık biçimde ele veriyordu...

"Demokrasinin korunması" için AP'ye önceki hafta uzatılan el, şimdi de hamhalat antidemokratik bir öneriyi ajans aracılığıyla AP masasına bırakıyordu...

Yüzde 5 barajla AP, gerçi MSP'yi silmeyecekti ama MHP'yi silmesi mümkün olabilecekti. CHP de "başkalarını silecek"ti!...

MHP'nin kendi başına politik bir varlık olmaktan önce AP'nin kanlı cinayet taburu olduğu gerçeği hâlâ CHP'nin kafasına girmiyordu. Bu, kalın kafalıktan çok büyük sermaye tarafından kendisine dikte edilen bir politikandan doğal sonucuydu...

Büyük sermayenin dayattığı ve çizdiği yelpazede MHP'ye yapaş bir güç hamledilerek, karşı seçeneği de sosyalist hareket olarak belirleniyordu!...

DİSK ÜST YÖNETİMİ — CHP MUHABBETİ

AP "aşırı sağa", CHP de "aşırı sola"

SEÇİMLERE GİREBİLMEK İÇİN ÖRGÜTLENME SÜRESİ DOLDU

1977 yılında yapılacak olan genel milletvekili seçimi için örgütlenme süresi doldu. Yürürlükteki yasalara göre 1977 Ekim ayında yapılacak genel seçimlere 3 Şubat 1977 tarihine kadar en az 15 ilde örgütlenmesini tamamlamış siyasal partiler girebilir.

Bir siyasal partinin seçimlere girebilmesi için "seçimin başlangıç tarihi"nden altı ay önce en az onbeş ilin tüm ilçelerinde örgütünü tamamlamış olması gerekiyor. 306 sayılı Milletvekili Yasasının 5. maddesi "her seçim döneminin son toplantı yılının 3 Ağustos günü seçimin başlangıç tarihidir ve Ekim ayının 2. Pazar günü oy verilir" hükmünü getiriyor. Bu yüzden 3 Şubat 1977 tarihine kadar gerekli örgütlenmeyi yapmamış olan her hangi bir kuruluşun 1977 genel seçimlerine girmesi mümkün olmuyor.

Siyasi Partiler Yasası, gerekli örgütlenmenin koşullarını belirliyor. Siyasi Partiler Yasası'nın 15. maddesinin ikinci fıkrası, il yönetim kurulu, il başkanının başkanlığında olmak üzere, parti tüzüğüne göre seçilecek sayda il başkanı dahil - yedi ila onbeş üyeden kurulur" diyor. Yasa, siyasal partilerde, il yönetim kurullarını belirlemede yedi il onbeş arasındaki her hangi sayıda karar verme yetkisini tanımış bulunuyor. Ancak yasa maddesine göre bir il örgütünü kurulabilmesi için yönetim kurulunun en az yedi kişiden oluşması gerekmektedir. Aynı yasanın 16. maddesinin ikinci fıkrası ise ilçe yönetim kurullarının beş ila onbir üyeden kurulacağını belirlemektedir. Buna göre de ilçe yönetim kurullarının en az beş kişiden kurulması gerekmektedir.

Siyasi Partiler Yasası, partilerin örgütlenmelerine ilgili başka kurullara da getiriyor. 62. maddenin üçüncü fıkrası şu hükmü koyuyor: "Bir siyasal partinin il ve ilçe yönetim kurullarından birinde üye olan bir kimse, diğer bir il veya ilçe yönetim kurullarında üye olamaz. İl ve ilçe başkanları hakkında aynı hüküm uygulanır." Bu madde nedeniyle bir ilçede veya ilde gösterilen bir kurucu üyesi, başka bir ilçe veya ilde göstermek mümkün değil. Ayrıca Siyasi Partiler Yasası, bu yasadaki boşlukların olması halinde Dernekler Yasasının hükümlerinin geçerli olacağını belirtiyor. Dernekler Yasasına göre bir il ya da ilçede kurucu olabilmek için en az altı ay orada ikamet etmiş olmak gerek.

Bunlar, burjuvazinin, sosyalist hareketin bir parti olarak örgütlenmesini zorlaştırmak için koymuş olduğu kurallar. Türkiye İşçi Partisi, koşulları işçi sınıfı ve emekçi yığınlar içindeki kökleriyle, 1976 Eylül ayında, bu zorlaştırıcı kurulları aşarak yerine getirdi.

duvarını çekte "memleket arzuluğu hu-
zur ve istikrar" kavuşurdu!.. AP'nin
ibrası anlamına gelen bu süfli manlıktan
CHP değil yakasını kurtarmak, her gün
biraz daha bu manığa yerleşmekteydi...
Önceki haftalarda MHP'nin dışlanma-
sı yolundaki CHP yaklaşımı bu körlükle-
ri sergiledi ve kamuoyunda onay görme-
di.

CHP Genel Başkanı Bülent Ecevit'in
malum önerisinden sonra kopya bildiri
niteliğindeki bir açıklamayı da DİSK üst
yönetimi yaptı.

Bu arada CHP Genel Merkeziyle DİSK
genel merkezinin arasındaki telefonlar
çalıştı ve "Durun, bizi bekleyin, biz yap-
alım, ondan sonra siz açıklama yapın"
dendi...

CHP Genel Sekreteri Ali Topuz tar-
fından açılan telefonun bir ucu İstanbul'
daki uca sürekli talimat geçti...

Önceki haftanın sonunda yapılan 5
Şubat mitinginde Maocu saldırganlığa
karşı CHP Genel Yönetim Kurulu bildiri-
si hazırlanırken aynı telefonlar gene
çalıştı. DİSK üst yönetimi bir açıklama
yapacaktı ama CHP'yi bekliyordu...

Ali Topuz - Mehmet Karaca arasın-
daki şehirlerarası görüşmelerde "dirayet-
litaat" bağlantısı gene eksiksiz sağlandı...

CHP Genel Yönetim Kurulu bildiri-
ne göre "Ankara olaylarını kıskırtıcı
ajanlar" çıkarmıştı!...

DİSK bildirisinde ise yaklaşık şeyler
gevenmişti!..

Hangi "kıskırtıcı ajanlık" idi?..
Açıkça ve hayasızca yedek bozkurt-
luğun tasması çözülmüş; miting alanına
koşturulmuştu.

CHP, son çözümlemede gene serma-
yenin pikabına takılı bir plağa eksik
yanlış şeyler okuyordu!...

İŞTE MAOCU YALANCILIK!

Oysa Maocu kudurganlık yer yer az-

gınlığını sürdürüyordu. Geçtiğimiz haf-
tanın başında TİP Merkez İlçe Üyesi Er-
dal Aslan işyerine giderken Maocu ko-
mandolar tarafından saldırıya uğradı.
Maocu komandolar bu arada Kemal Er-
doğan adındaki genç de saldırarak has-
tanelik ettiler. TİP'e saldırılan yedek
bozkurtlar saldırılarını sürdürdüler. TİP
Merkez İlçe Sekreteri Arif Gülöksüz'e de
saldırıldı.

Genel olarak TİP'e karşı yönelimsiz
saldırıların kaynağı gözönüne alınrsa
Ankara'nın Güdül ilçesinde çevrenin bir
senaryoyu kavramak daha da kolaylaş-
maktadır.

TİP Güdül ilçesine üye olduğu ve "Ne
Amerika ne Rusya" diyerek TİP'ten isti-
fa ettiği "Halkın Sesi" adlı haftalık kâ-
ğıt tüketiminde ilân edilen Yaşar Aktay
adlı genç, TİP İlçe Başkanlığına bir yazı
yazarak şunları söyledi:

"Liseye yazıldığımdan dolayı 9-10-
1976 tarihinde kurucusu olduğum TİP'
ten ayrıldım. Ancak 18 Ocak 1977 ta-
rihli 92 sayılı "Halkın Sesi" dergisinde
çıkan bir yazıda benim istifam gene "Ne
Amerika ne Rusya" sloganını dilinden
düşürmeyen bu dergi tarafından kendi
amaçları için kullanılmıştır.

Ben bu yazıda söylenenlere katılma-
dığım gibi bu derginin herhangi bir
muhabiri veya yöneticisiyle konuşmuş
değilim. Yazılanlar hem yalan hem de
iftiradır!.."

Bu örnek karşısında daha fazla ku-
nuşmak gereksizdir.

Ancak, TİP düşmanlığının geniş blok-
ta kimleri birbirleriyle buluşturduğu
ve ortak ettiği açıktır!..

CHP'nin "demokratlığı" havada bı-
rakan nesnel koşul ve gelişmelerin son
çözümlemede hangi yolları izleyerek
hangi sonuçlara vardığını göremek, gö-
rememek, bir kalemede geçilecek gibi de-
ğildir!..

ECEVİT'İN BASIN DANIŞMANI NE İŞLE UĞRAŞIYOR?

SON yenicilerden Komandoya hazırlayan
Orhan Koloğlu

"TÜRKİYE İŞÇİ PARTİSİ KONGRESİ" (Milliyet, Bedri'den)

Düşman sevindiren

10 ŞUBAT 1971

1970 yılı Türk toplumunda çok
büyük iç kavgalara tanık oldu.

Bunun sonucu siyasi partiler de,
süsl yerlerini almak yolunda çatla-
malar gösterdiler.
AP'deki karışıklıklar ihraçlar ve
yeni bir partinin doğmasıyla sonuc-
landı. Halka dayanarak geniş tabanlı
Demokrat Parti'nin yerini alan AP,
zamanla kodamanların partisi haline
geldi. Halktan kopup işveren-
lerin çıkarıya karşı bir tu-

cevap vermekte dikkate değer bir ba-
şarı gösteren, büyük bir dinamizm
ile sesini yükselten TİP'de de parçala-
nma eğilimleri belirmişti. 1965'de
Meclis 15 Milletvekili sokabilen ilk
sol parti olan TİP içinde her türlü sol
akımı toplamıştı. Demokratik parla-
mentar yoldan vazgeçmeden Sosyalist
Parti Türkiye yaratmak isteyen-
lerle, en ihtilâlcî yöntemlerden baş-
kısını kabul etmeyenlerin partinin
içinde yanyanadaydı.

Gazetelerde hep yapılır, "Geçmiş Bugün" veya "Tarihten Bir Yaprak"
veya her hangi bir adla geçmiş yılların gazetelerindeki olaylar özetlenir. Ece-
vit'in Dış Basın Danışmanı Orhan Koloğlu da Vatan Gazetesinin bir köşesini
parsalleşiyor buna benzer bir "Tarihten Yaprak" sayfası düzenliyor. Adı, "Son
Yenicilerden Son Komandoya".

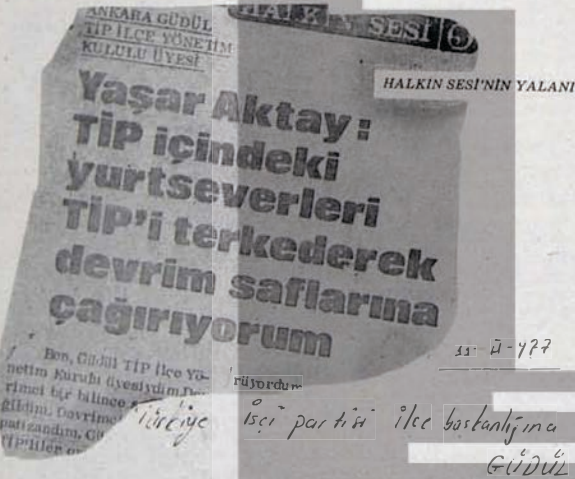
Geçen hafta, her nedense, CHP'nin basındaki tüm uzantıları Türkiye
İşçi Partisi üzerine yoğunlaşmak ihtiyacını duydu Ecevit'in basın danışmanı
10 Şubat 1977 tarihli Vatan Gazetesine, yukarıdaki "köşeyi" hazırladı. "Düş-
man Sevindiren" başlığını atıp "10 Şubat 1971" tarihini kovdu

Ecevit'in basın danışmanı istediğini yapmaktan özgür bir insan. Yalnız
basınla uzaktan yakından ilgisi olanların da bildikleri var: 10 Şubat 1971 tari-
hini koyup 10 Şubat 1977 tarihinde "birşeyler" yazabilmek için 10 Şubat
1971 tarihinde konuyla ilgili olayların olması gerek. YÜRÜYÜŞ, 10 Şubat
1971 tarihli gazeteleri inceledi. Milliyet'te Bedri'nin karikatürü yok. Demek
başka bir tarihte yayınlanmış. Milliyet'te 10 Şubat 1971 tarihinde TİP ile ilgili
hiç bir yazı veya haber yok. Aynı tarihli Cumhuriyet'te de TİP ile ilgili hic
bir yazı veya haber yok.

Ecevit'in basın danışmanı geçen hafta höyle bir siyasal gazetecilik hari-
kası yarattı. "Düşman Sevindiren" başlığıyla başlanan yazı "böylece, TİP
1965'terdeki gücünden büyük sey kaybetti" diye bitiyor. Şimdi CHP, kendisi-
ni buna inandırmaya çalışıyor. Fakat inanmakta da güçlük çektiği anlaşılıyor.
İnanmakta güçlüğü çektiğini de Anka Ajansı tarafından "çıkarılan" yeni bir
haber gösteriyor. Anka Ajansı, "kritik" zamanlarda hep "kritik" haberler bul-
makla ünlü. TİP'in seçimler için örgütlenme zamanında da TİP'in seçime gir-
me kararı aldığı keşfetmişti.

Anka Ajansı'na göre AP, seçimlerde yüzde onun altında oy alan partile-
rin milletvekili çıkarmalarını önleyen bir yasa değişikliği için CHP'ye teklif
yapmış. Amacı, MSP'yi "silme" imiş. CHP'nin özelemlerini haberleştirme-
yazı gazetecilik sanan Anka Ajansı devam ediyor: "Ancak, CHP yetkililerinin yüz-
de 10 baraj sistemini mantıklı bulmadıkları, AP'yi umutlandırarak bir tavır
göstermedikleri de kaydedilmektedir". CHP, hem AP'den gelen "teklifi", hem
de AP'yi "umutlandırmadıklarını" Anka Ajansına duyuruyor. Anka Ajansı da
bir "duyurma" görevini yerine getiriyor: "Baraj sistemi, bazı ülkelerde yüzde
beş oranında uygulanmakta, genel oyun yüzde 5'ini alamayan partiler, parla-
mentoda temsil edilmemektedirler".

Biraz acıklı bir durum değil mi? Bir yandan her gün güçsüz olduğunun,
gücünü kaybettiğini söyleyip söylüyorunuz. Diğer yandan da mutemem ara-
cılarınız aracılığıyla AP'ye "haber uçurup" seçimlere baraj koymayı planlı-
yorsunuz. Son zamanlarda CHP vazılarını AP'li bir hükümet karşı çıkarıla-
rı, nerede ise, vatan hainliği ile özdeşleştirmelerini bir nedeni de bu olmalı.
CHP, AP ile anlaşmalarını her zaman sosyalistlerin sırtından mı gerçekleştire-
cek? Biraz daha açık ve hırız daha ciddi olmak gerekmez mi?

33 - 477

Yürüdü

İşçi partisi ilçe başkanlığına
GÜDÜL

Liseye yazıldığımdan dolayı 9-10-1976

tarihinde kurucusu olduğum TİP'den ayrıldım

Ancak, 18 Ocak 1977 tarihli 92 sayılı Halkın Sesi

dergisinde çıkan bir yazıda benim istifam gene

Amerika ne Rusya sloganını dilinden düşürmeyen bu dergi

tarafından kendi amaçları için kullanılmıştır.

Ben bu yazıda söylenenlere katılmadığım gibi

bu derginin ne herhangi bir muhabiri veya yöneticisiyle

konuşmuş değilim. Yazılanlar hem yalan hem de

iftiradır. Bu yazı beni oldukça yöneticilerle

ve benzeri zor durumdaki buralığı gibi çevremde de büyük

duruma düşürmüştür.

Bütün bunların gelmesi ve iftira olduğunun
tekrarlar bilgilerinize sunarım
Yaşar Aktay

TÖB-DER, TUM-DER VE TUTED YÜRÜYÜŞ'E

DEMOKRASİ MÜCADELESİNİN
TOPLUMSAL TABANI
GENİŞLEMEDİR

GULTEKİN GAZIOĞLU
TÖB-DER GENEL BAŞKANI

Uzun süre sonuçlanacak olan "Ekonomik, Demokratik Haklar Miting ve Yürüyüşlerinin" değerlendirilmesini kısa bir yazının sınırları içinde yapmak hayli güç. Çünkü bu eylemler kendi boyutlarının dışında, Türkiye Devrimci Demokratik hareketinin öteden beri tartışılan konularına yeni bir yaklaşım ve yeni perspektif getirmiştir. Türkiye Devrimci Demokratik hareketinin meseleleriyle yakından ilgilenen kuruluş ve kişiler, kuşkusuz bu değerlendirmeleri yapacak, emeçli halkımızın mücadelesine düşünsel ve pratik katkıları getirecek veya getirmelidir.

Biz değerlendirmemizi demokratik kitle örgütleri ve onların bilimsel platformları üzerinde yapmaya çalışacağız. Örgütümüz TÖB-DER ve kardeş demokratik meslek örgütleri TUM-DER, TUTED bundan sonraki etkinliklerinde, kendilerine gerekli dersleri çıkaracaktır. Ve doğal olarak tabanımızda bu eylemlerin düşünsel, pratik sonuçlarını bütünleştircektir.

Türkiye emperyalist-kapitalist kampın geri bir üyesi, dolayısıyla tarihsel olarak gerileyen emperyalizmin her türlü bunalımı ülkemize şüphesiz bir kat daha fazla yansımaktadır. Türkiye tekeli güçlerinin ve tüm egemen sınıf ve zümrelerin bu bunalımının belini emperyalist-kapitalist ülkelerin tümünde olduğu gibi ülkemizde de emeçli halkımız görmektedir. O nedenle emeçli halkımızın yaşam koşulları her geçen gün kötüleşmekte, halkımız açık ve yoksulluk içinde çirpınmakta, emeçli halkın nisbi yoksullaşması ve zaman zaman mutlak yoksullaşması sürrekli artmaktadır.

Eğitim emeçlileri, memurlar ve teknik elemanlar çalışan kitlelerin önemli bir parçasıdır. 1 milyon kamu görevlisi aileleriyle beraber 5 milyonluk bir kitleyi teşkil ediyor.

Emperyalist sömürü ve tekelleşme bu kitleleri artık dolaysız etkilemekte, ayrıca bilimsel ve teknolojik devrim koşulları bu insanları hızla işçi sınıfına yaklaştırmaktadır. O yüzden bu kitleler, emperyalist sömürüye giderek daha sert tepkiler gösteriyor ve daha savasçan bir karakter kazanıyorlar.

Uluslararası emperyalizmin ve onun Türkiye'li ortaklarının çıkarlarını ve sömürlerini her ne pahasına olursa olsun sürdürmekle görevlendirilen MC iktidarı, işçi sınıfımızın dışında kalan diğer sosyal güçlere de alabildiğine ezmektedir. Yüzerle devrimci-demokratik öldürülmesi, 10 binlerce kamu emeçlisinin kıymı bundandır. Faşist tiranlığın yoğunlaştırılması ve giderek faşizmin kurumlaştırılması çabalarının altında yatan neden budur. Çok doğal olarak temsil ettiğimiz kitleler de MC'nin ekonomik uygulamalarından ve doğal olarak siyasi uygulamalarından derinden etkileniyor.

İşte "Ekonomik, Demokratik Haklar Miting ve Yürüyüşleri" eğitim emeçlilerinin, memurların ve teknik elemanların acil ekonomik, demokratik taleplerini dile getirmek, ve tüm bu uygulamaların sahiplerini kamuoyuna teşhir etmek amacıyla yöneliktir.

Bu eylemler için yapılan ön çalışmalar daha önceki eylemler için yapılan ön çalışmalar denilebilir ki en kapsamlısı oldu. Örneğin TÖB-DER olarak biz, gazeteminiz toplam olarak 115 bin tirajında iki öze sayısını çıkarttık. Ayrıca 125 bin bildiri, 12 bin afiş bastırıldı, yine günlük basında ilanlar yapıldı. Bu eylemler sırasında yüzerimiz emeçli halkımızla daha sağlıklı ve başarılı ilişkiler kurmanın yöntemlerini başarıyla uyguladık. Ve 100 binlerin katıldığı bu dev gösterileri başarıyla yönettiler. Bu gösteriler gerek kapsamları, gerek yoğunlukları ve gerekse muhtevası açısından şimdiye dek yapılan örgütlü çalışmalarına en başarılı oldu. Demokratik mücadeleleri bastırma, kitlelere yalınlik yaratmaya yönelik faşist teröre karşı toplam 300 bine yakın insanın gücü ve enerjisi faşizme ve emperyalizme karşı örgütlü bir şekilde seferber edildi. Ayrıca milyonlarca insan sempatisini ve desteğini kazandı eylemlerimiz. Ve bu gösterilerin

Türkiye devrimci demokratik hareketine getirdiği en önemli kazanımlardan biri de uluslararası ve ülkemiz devrimci demokratik hareketine sokulan karşı devrimci ve emperyalizmin ajanı Maoçuluğun yüzbinlerce insanın ve milyonlarca devrimci demokratın gözleri önünde değişir edilmesidir. Türkiye devrimci demokratik hareketi açısından altı çizilmesi gereken önemli bir durumdur bu. Yine eylemler örgüt yönetimleri ile üyeler arasındaki bağları ve örgütlenme potansiyelini yükseltip pekiştirmiştir. Gösteriler; ortak amaçlar etrafında çalışan kuruluş ve kişilerin günümüz ko-

şulları"na mümkün olan en geniş birliğini sağladı. Ve daha geniş birliklere giden yolda önemli bir adım oldu. "Ekonomik-Demokratik Haklar Miting ve Yürüyüşleri" Devrimci Demokratik hareketin birliktelini sağlama yolunda önemli bir adım olmuş ve demokrasi mücadelesinin toplumsal temelini genişletmiştir. Ayrıca bu gösteriler MC'nin ve onun arkasındaki gizli açık mirhakların emeçli halkın örgütlü mücadelesinden denli korktuklarını, çirkinliklerini, bu tür çalışmaların engellemek için nasıl da hukuk ve mantık dışı yollara başvurduğunu bir kez daha ve net bir şekilde gösterdi. Örneğin alındı belgesi bulunan bildiri ve afişlerimizin yasa dışı olduğunu belirttiler. Afişleme için ticari kuruluşlardan istemesi gereken damga resmini istedi. Miting dışında yapılan saldırmı miting için bir olay gibi gösterip o gerekeyle örgütümüzü faaliyette alıyordular. Ve ayrıca şimdiye kadar olup bitenleri solcuların kendi aralarında kavgalar olarak nitelendirip kamuoyuna yantılmaya çalıştılar. Bütün bunlar MC'nin ve onun Ankara Valisinin hukuk dışı siyasi tavırını belgeliyor.

Bu eylemler MC'ye ve faşizme karşı mücadelenin dar grup eylemleriyle değil, aksine tüm halk güçlerinin örgütlü mücadelesinin gerekliliğini kafalara dandı. Ve bu eylemler, MC'nin ve faşizmin karşı devrimci, halk düşmanı özünü ve onun mutlak düşürülmesini bir kez daha bilince çıkardı. Yine gösteriler MC'ye ve faşist terörü karşı demokratik halk cephesinin aciliyetini ve zorunluluğunu bir daha vurguladı.

Eylemler sırasında meydana gelen olayları örgütümüzün eksikliklerine veya yetersizliklerine bağlamak gerçek dışı bilim dışı bir iddiadır. Çünkü, Maoçuluk eylemler sırasında varoldu ve hemen eylem sonrası da olay olmayacaktır. Maoçuluk dünya ve Türkiye devrimci-demokratik hareketinde bir olgudur. Aslında bu eylemler Maoçuluğu değiştirmedi için ve yüzbinlerce kişilerin katıldığı boyesine bir gösteride Maoçuluğu teçrit ettiği için daha büyük bir önem kazanmaktadır. Maoçu provokasyondan çekinip eylesizliğe düşmek, bilimsel ve devrimci bir tavir değildir. Kitleler bundan böyle bu tür eylemlerde faşistlerle Maoçuların beraber değerlendirilecektir.

Eylem sırasında, özellikle ilerici işçi sendikalarıyla istenen ölçüde iş ve güç birliği sağlanmadı. Oysa eylemlerin en önemli sloganlarından biri memurların sendikalaşma istemiydi. Bir milyon kamu emeçlisinin sendikal hakları kazanıldığı Türkiye işçi sınıfının sendikal hareketi ve dolayısıyla politik hareketi büyük bir güç kazanacaktır. Ayrıca bazı ilerici anti-faşist yayın organları bu gösterilere gereken şekilde yer vermediler. Bunun Türkiye devrimci-demokratik hareke-

tinin bugün içinde bulunduğu durumdan bağımsız düşünmüyoruz.

Eylemlerdeki güvenlik tedbirleri daha öncekilere kıyasla daha ileri düzeyde ve kapsamlı olmuştur. Mehdana gelen olaylar güvenlik tedbirlerinin eksikliğinden değil, Maoçu faşist sürüleriyle, polis işbirliğinin sonucudur. Ama yine de bundan sonraki eylemlerde bu durum daha etrafı değerlendirilmelidir. Maoçu faşistlerin silahlı saldırısına karşı arkadaşlarımız olağanüstü bir direnç ve yalınlik göstererek yüzbinlerce kişiyi daha büyük acılardan ve kayıplardan korumuşlardır.

Sonuç olarak şunu söyleyebiliriz:

Bu gösteriler öncelikle kendi kitlelerimizin genel olarak emeçli halkımızın bağımsızlık, demokrasi, barış ve özgürlük mücadelesine yeni bir boyut getirdi, ve MC'nin temellerini sarstı. MC'nin ikiyüzlüğü temsil eden ve beşmilyon dolaylarında insanın hak ve çıkarlarını savunan örgütümüzü kapatılmak istemesi bunun en açık kanıtıdır. Faşizme ve emperyalizme karşı daha güçlü ve kalıcı başarılar için tek bir yol vardır. O da tüm anti-faşist, anti-emperyalist kuruluş ve kişilerin ilkel ve programlı bir mücadele etrafında birleşmeleridir. O yüzden tüm devrimci-demokratik güçler eylemlerinde taşlan atmalı, tüm güc ve enerjilerini bu hedefler etrafında birleştirmelidirler. Biz TÖB-DER olarak anti-faşist halk cephesinin yaratılmasında kendimize düşen sorumluluğun bilincindeyiz. Ve bunun için grupçuluktan ve sektörlükten uzak davranmaya çalışıyoruz. Gücümüzü ve yermizi abartmadan ama, asla küçümsemeden bu çabalarımıza devam edeceğiz. Uzak olmayan bir gelecekte emeçli halkın tüm devrimci-demokratik güçlerinin, birliğinin sağlanacağına inanıyoruz bugün dünden daha fazladır.

ÖRGÜTLÜ MÜCADELEMİZ SÜRECEKTİR

ERHAN TEZGÖR
TUM-DER GENEL BAŞKANI

TÖB-DER, TUM-DER ve TUTED Türkiye'de öğretmenlerin, memurların ve Teknik Elemanların en güçlü örgütleridir. 200 bin üye sahip bu örgütler, kitle tabanlı ekonomik-demokratik talepleri doğrultusunda yükselen ve ülke genelinde yerleşmiş bağımsız-demokrasi mücadelesinin bir parçası oluşturan etkin bir mücadele içinde dirler.

Özellikle son yıllarda, doğru demokratik kitle örgütü anlayışının bu örgütlerde kök salmaya başlaması, bireyci mücadelenin, yerini hızla örgütlü mücadeleye terkmetmesini ve dolayısıyla, örgütümüzün üye ve şube sayılarının hızla artması yanında yüzerlin bilinc düzeylerindeki yükselmesini beraberinde getirmektedir.

Küçük küçük ekonomik hak taleplerinin zaman içinde büyük kitle hareketleri yaratacağı ve bu kitle hareketlerinin anti-faşist, anti-emperyalist ve nihayet anti-kapitalist bir öz taşıyacağı gerçeği, TUM-DER'in de büyük bir güçle, katıldığı son Ankara miting ve yürüyüşünde bir kez daha kanıtlandı. İlerici-demokratik 100 bin aşkın bir kitlenin katıldığı mitingde, sosyal demokratik ve sosyalistler bir yandan ekonomik demokratik taleplerini dile getirirken aynı anda emperyalizme ve faşizme olan kınlarını de vurguladılar.

MC'yi oluşturan siyasi partilerin tüm maddi olanaklarını da kullanarak düzenledikleri mitinglerde, örgütümüzün topladığı kitlelerin yarısını dahi görebilmek olanağıdır. Bundan da öte bilinc ve kararlı bir kitle ile kalabalığı izlemeye gelen bir kitle arasında büyük fark vardır. 5 Şubat günü, her çeşit faşist baskı ve saldırıyı kırarak, yağın yağmura karşın 100 bin ilerici demokratik kararlı mücadelesi tarihe altın harflerle yazılacaktır.

Örgütümüzün, geniş kitleleri, siyasi çizgiyi ayırma

HALKIN DÜŞMANLARI BU

METİN ÇULHAOĞLU

"... Kararlılıkla direnen halk revizyonistleri süskürttü."

"... O sırada polis, oradan geçmekte olan bir revizyonistin de üzerine atılmaya çalıştı, revizyonist, polise şöyle dedi: Hani hiçbir şey almayacaksınız? Polis onun uyarısını dikkate alarak revizyonistleri bıraktı ve devrimcileri aramaya devam etti."

"... Bu sırada bir revizyonist kürsüsünde 'işte böyle birlik olursak bütün engelleri aşabiliriz' diyerek revizyonist - polis işbirliğini teşvik ediyor ve saldırıyı kıskırtıyordu."

Olay, böyle anlatılıyor. Anlatılanlar, 5 Şubat günü Ankara'da yapılan miting ve yürüyüşü ilişkin. Anlatılan, miting ve yürüyüşü sabotaj etmeye çalışan Maoocu komandoların haftalık dergisi. Bu dergi, onbinlerce kişinin çok yakından tanık olduğu olayları böyle anlatıyor. Bunlara inananların çıkabileceğini düşünerek yazıyor.

Nasıl böyle olabilir? Bunlara inananlar varsa, nasıl bunlara inanacak bir konuma gelebilirler? Bunlar, cevap verilmesi gereken sorular. Çünkü, Maoculuğun, gerek uluslararası konumu, gerekse Türkiye'deki pratiği ile çözümlenip tecrit edilebilmesi, en başta bu sorulara cevap bulmayı gerektiriyor.

GERİCİLİĞİN DİYALEKTİĞİ: DEJENERASYON

5 Şubat mitingine karşı girişilen sabotajın ve daha sonra yukarıda anlatılanların mantığını anlamak hem güç hem de kolay. Güçlük, sosyalistlerin dışındaki kişiler için söz konusu. Bu güçlük, kendini gösteriyor. Bir türlü anlayamıyorlar. "Solcu"ların, "devrimci"lerin, üstelik "böyle bir dönemde" kendi aralarında bu şekilde çatışmalarına bir türlü akıl erdiremiyorlar. Ya da eridirememiş görünüyorlar.

Her ikisi de olabilir. Ancak, sorunun özünün kimilerine kavranmadığı da bir gerçek. Sorunun özünü kavrayabilecek, gericiğin de bir diyalektik olduğunu öğrenmek gerekiyor.

Gericiğin diyalektikliği, tarihsel bir süreç içerisinde işliyor. Küçük burjuva milliyetçiliği, tarihsel olarak belirli bir dönem, milliyetçiliğin ve bütünüyle bir gericiğin unsuru olmadı. Tersine, niteliğinden doğan sınırlamalar bir yana, belirli bir dönem, ulusların emperyalizme karşı başkaldırış döneminde olumlu bir rol oynadı.

Ancak milliyetçilik, aynı bütünlük içinde, aynı konumunu muhafaza edemedi. Çünkü, dünya bütünü ile değişiyor. Değişen dünya, gerçek ve tutarlı bir anti - emperyalist konumda yer alabilmesi için, milliyetçiliğin ötesinde başka zorunlu koşulları ortaya çıkardı. Özetle şunlar: Sosyalist ülke ile dostluk; gerek uluslararası, gerekse ulusal düzeyde, milliyetçiliğin, işçi sınıfı hareketi karşısına bir alternatif olarak çıkarılmaması. Bu yeni koşullara uymayan milliyetçilik anlayış, tarihin akışı hızlanırken aynı konumda yerinde saydığı için geriledi. Gericiğin diyalektikliğinde ilk aşama böyle tamamlandı.

Gericiğin diyalektikliği, işleme devam ediyor. Dünya sosyalist sisteminin, uluslararası dayanışmanın ilerici için başlıbaşına birer belirleyici unsur haline geldiği, işçi sınıfının dünyanın her yerinde toplumların gelişmesinde başlıca belirleyici güç olarak ortaya çıktığı günümüz koşullarında, milliyetçiliğin diyalektikliği, artık içinde hiç bir ilerici öz barındırmayan bir konuma doğru geliyor. Gericiğin diyalektikliği, dejenerasyon noktasına doğru hızla ilerliyor.

TÜRKİYE GERİLEMENİN DİYALEKTİĞİ

Gericiğin diyalektikliği, evrensel bir olgu. Bu diyalektik, Türkiye'de de işledi. Bugün, toplumsal gelişmenin hızına uygun olarak, daha hızlı işliyor. "İlericilik"ten gericiğe, oradan da soysuzlaşmaya yönelik gelişme, Türkiye'de de hızlanıyor.

TÜRKİYE'DE, GELİŞİP GÜÇLENEN DEVRİMCİ POTANSİYELİ KISIRLAŞTIRMA VE ZAYIFLATILMA, MAOCLARIN OYNADIKLARI BOZGUNCU ROL, NİCEL GÜÇLERİN ÇOK ÖTESİNDE. GEÇMİŞTE TÜRKİYE'DE BUNUN ÖRNEKLERİ GÖRÜLDÜ. ÇEŞİTLİ YEREL KOŞULLAR NEDENİYLE SINIF ÇELİŞKİLERİNİN VE DEVRİMCİ BİRİKİMİN EN YOĞUN BULUNDUĞU BAZI BÖLGELER, MAOCLAR TARAFINDAN "PILOT BÖLGE" SEÇİLDİ. ÖZELLİKLE KIRSAL ALANDA MAOCLAR, GELİŞİP VE GÜÇLENEN BİRİKİMİ FARELER GİBİ KEMİRME UĞRAŞI İÇİNDE, SUYA ATILAN MIKROPLAR GİBİ, GENÇ BEYLİKLERİ, DEVRİMCİ DÜŞÜNCELERİ ZEHİRLEYEN BİR İŞLEVI VAR MAOCLUGUN.

Geçmişte, Kadro "ilericiliği" milliyetçi bir öz sahpti. Toplumsal gelişme ile hızla geriledi. Sonunda, kadroculuk ile faşizmi aydardetmek olanaksız hale geldi. Bir dönem, ilericiliğin tek başına göstergesi sayılan "devletçilik" in neye dönüşebileceği ortaya çıktı. Bunun, tarihsel gelişme ortaya çıkardı. Kadroculuk, devlet eylemi sermaye birikiminin "ideolojisi" olarak bir süre kullanıldı. Kadrocular da Türkiye burjuvazisinin en palazlanmış kesimlerinin sözcüleri olarak önemli hizmetler gördüler.

Gerilemenin diyalektikliği, 1961 - 1971 arasında hızlı bir biçimde işledi. Solculuk adına, Türkiye'nin "kurtuluşu"nu işçi sınıfının dışında arayanlar arasında en açık biçimi ile görüldü. MDD hareketinin ayrışıp dağılmasını, gerilemenin diyalektikliği ile açıklamak gerekiyor. MDD hareketinin özüne en çok bağlı kaptanlar, bu bağlilik sonucunda, milliyetçilik ve işçi sınıfı dışı devrimcilik yönlerini sıvırttiler. Sıvırttilen yönlere, kişi putlaştırılması ve tarikatçı yönleri ile Maoçu düşünce eklenince, gerileme dejenerasyona dönüştü. Bugün Maoculuk Türkiye'de, 1971 öncesi MDD' ciliğin özünü yansıtır. MDD'ci özin oluşturduğu diyalektikliği, kişileri nereye götürebileceğini kanıtıyor.

MDD' ciliğin Maoculuk biçiminde soysuzlaşma sürecini hızlandıran diğer bir faktör olarak da işçi sınıfı devrimciliğinin gelişme diyalektikliğini vurgulamak gerekiyor. MDD' ciliğin karşısındaki işçi sınıfı devrimciliği, hata ve eksikliklerinden arınarak gelişti. Geliştirilme, uluslararası işçi sınıfı hareketi doğrultusunda yerini aldı. Bir yandan MDD' ciliğin özünü sergileyerek bu saflarda yer alan işçi sınıfı devrimcilerine doğru çizgiyi gösterirken, diğer yandan da MDD' ciliğin özünü bağımsız biçimde sarılanlar gerçek konumunu ortaya çıkardı. İşçi sınıfı hareketinin bu *katilöz* rolü sayesinde ki, MDD kalabalığı içinde Maoculuk gerçek yönleriyle ortaya çıktı. Maoculuğun tecritinde, bu sergileme önemli bir rol oynadı. Artık en sadık savunucuları ile birlikte, dejenerasyon aşamasına geldi. Bugün küçük burjuva radikalizmiyle pekiştirilmiş milliyetçiliğin ulaştığı dejenerasyon aşamasını Maoçuluk temsil ediyor. 5 Şubat mitingini basmaya çalışanları, önce bu nitelikleri ile tanımak gerek.

MADDİ GERÇEKLERLE DÜŞÜNCE ARASINDAKİ BAĞ

Bu, madalyonun yalnızca bir yüzü. İşçi sınıfı hareketinden kopuk "ulusalcılığın" uluslararası ölçekte ve Türkiye çerçevesinde gelebileceği yeri gösteriyor. Sorunun bir de işçi sınıfından kopuk "devrimcilik" anlayışının ulaşabileceği nokta açısından ele almak gerek. Çünkü, milliyetçiliğin diyalektikliği olduğu gibi, işçi sınıfından kopuk "devrimcilik" in de bir diyalektikliği var. Bu diyalektik de, aynı ilkinden olduğu gibi belirli bir soysuzlaşma aşamasını zorunlu kılıyor.

Buna, teori ve pratik arasındaki bütünlük açısından bakmak gerek. İki açıdan: Bilimsel sosyalist öğreti ile *işçi sınıfı pratiği* arasında kopmaz bağlar var. Aynı şekilde, "Maoçu düşünce" ile Maoçu pratik arasında da sıkı bağlar bulunuyor. Maoçu düşünce ile Maoçu pratik arasındaki bağları açıklayabilmek için, ziddinden, yani bilimsel sosyalist öğreti ile işçi sınıfı pratiği arasındaki bağlardan hareket etmek gerekli.

İşçi sınıfı pratiği ile bilimsel sosyalist öğreti arasındaki karşılıklı bağların *doğrudanlığını* Engels anlatıyor. Bu, aynı zamanda Engels'in bilimsel sosyalist

düşüncesinin ilkelerine ulaşmasının da kısa bir öyküsü:

"Manchester'de bulunduğum sıralarda canlı, somut bir gerçeği farkettim. O zamana kadar tarihin yazılmasında ya hiç rol oynamayan, ya da çok küçük bir rol oynayan ekonomik gerçekler en azından, modern dünyada kesin belirleyici nitelikte tarihsel güçlerdir. Günümüzde sınıf uzlaşmazlıklarının kökeninde bunlar yatar. Geniş ölçekte üretim sonucunda bu uzlaşmazlıkların tam olarak geliştiği ülkelerde, dolayısıyla özellikle İngiltere'de, bu uzlaşmazlıklar, siyasal partilerin, parti mücadelelerinin ve sonuçta politika tarihinin bütününe ulaşmasında temel teşkil ederler." (F. Engels, Komünistler Ligi'nin Tarihi Üzerine'den)

Sınıf gerçekleri, maddi gerçekler ile teori ya da düşünce arasında bu doğrudan bağı Lenin de şöyle ifade ediyor:

"Sosyalistlerin, işçilerin mücadeleleri ile kaynaşmayan teorileri, gerçek yaşam üzerinde hiç bir etkisi olmayan ütopyalardan, iyi dileklerden öteye geçemedi" (V. İ. Lenin, Rus Sosyal Demokrasisinde Gerici Bir Çizgi)

KOPUKLUĞUN DEJENERASYONU

Teori ve pratik arasındaki bu doğrudan bağların koparılması, gerilemenin ve gerileme sürecinin başlangıcı ve itici gücünü oluşturuyor. Maddi gerçekleri algılayamama, düşüncesinin giderek daha uç noktalarda soysuzlaşmasına neden oluyor. Uç noktalarda soysuzlaşan düşünceler ise, maddi gerçeklere aykırı, pratiğe ve somut gereksinimlere ters düşen uygulama ve girişimlerin temelini oluşturuyor.

Teori ve pratik arasındaki her türlü kopukluğu Maoculuğun bugünkü ulaştığı konumla sonuçlanacağı söylenemez. Maoculuğun "özünü" de burada ortaya çıkıyor. Maoçu düşünce ve Maoçu pratik, birbirlerini besleyip, gerileme ve soysuzlaşmayı birlikte kılan bir niteliğe sahip. Bu nitelik, Maoculuğun dünyaya her yerinde sahip olduğu *milliyetçi* özen ve dünya sosyalist sistemine beslenen düşmanlık kaynaklarıdır. Gerilemenin gelişmesi, bir yerde *teorit* oluşusunu da beraberinde getiriyor. Uluslararası ölçekte Çin dünya devrimci hareketinden, ulusal ölçekte de yerli Maoçular işçi sınıfı hareketinden giderek tecrit oluyorlar. Tecrit olmaları, ilkel bir savunma psikozunu da beraberinde getiriyor. Bu savunma psikozu ile birlikte, Maoculuk giderek bir din haline geliyor. Kendi içine kapalı, doğruların ve yanlışların pratikle değil yine "kendi düşünceleri" ile sınındığı, geçmişin, kişilerinin ve olaylarının fetişleştirildiği bir din.

"Yolun kenarındaki tarlalarda çalışan köylüler ve tarım işçileri sloganlara katıldılar... Yoldan geçen arabalar duruyorlar, yolcular yürüyüşü destekledikleri belirtilir bağış yapıyorlardı. Yolcular ve bazen klaksonlarıyla soforler sloganlara tempo tuttular. Bütün yolcular el sallıyor, yumruklarını sıkıyor ve yürüyüşe başlanıyorlardı... traktörlerle tarladan dönen kadın işçiler yürüyüşü görünce durdular. Arkadaşlar Halkın Sesi özel sayıyı ve bildiri dağıttılar. Kadın işçiler tezahürat yaptılar, yürüyüşçileri alkışladılar... Evlerin pencerelerinden uzanan kadınlar alkışlıyor, bazıları sloganlara katılıyorlardı. Lise ve ortaokulun önünde birikmiş bulunan çok sayıda genç büyük tezahürat yaptı." (Halkın Sesi s: 87)

Çin'deki "Uzun Yürüyüş" ün yıllar sonra Türkiye'

BURJUVAZİNİN HİZMETİNDE

de İzmir - Ödemiş devlet karayolu üzerindeki uygulaması, böyle anlatılıyor. İradeciliğin doğal sonuçlarından biri olan istekletin gerçek olarak görülmesi, burada bütün açıklığı ile sırtıyor. Belki "böyle olduğuna" kendileri de inanmaya başlamışlardır. Bir yanda "devrimciler" bir yanda "halk" var. "Devrimciler" "hacı" dese halk hemen kalkıp devrim yapacak. Ne örgüt, ne örgütlü çalışma, ne gerçekler ne de konjonktür. Hiç biri gerekli değil. Yalnızca "devrimciler" ve halk yeterli.

Kendilerinin de "uzun yürüyüş" adını taktıkları bu yürüyüşün amacı ne? Daha çok bir "farz"ı yerine getirmek. Maoculuğun bir din haline gelmesiyle birlikte, eylem, miting, yürüyüş gibi olgular da sınıfsal içeriğinden soyutlanıyor. Nuh tufanından sonra aşu- renin, İsa'nın son yemeğinden sonra da hamursuz ekmeğinin gelenekleşmesi gibi, Çin'deki "uzun yürüyüş" de her Maocunun yerine getirmesi gereken bir farz olup çıkıyor. Bu farzı yerine getirenler ise çevrelerinde kendilerini destekleyen binlerce kişi "görüyorlar" ya da böyle göstermek istiyorlar.

(Enver Hoca'ya gönderilen, Arnavutluk Emek Partisi'nin 5. Kongresi'ni kutlama mesajından, 25 Ekim 1966)

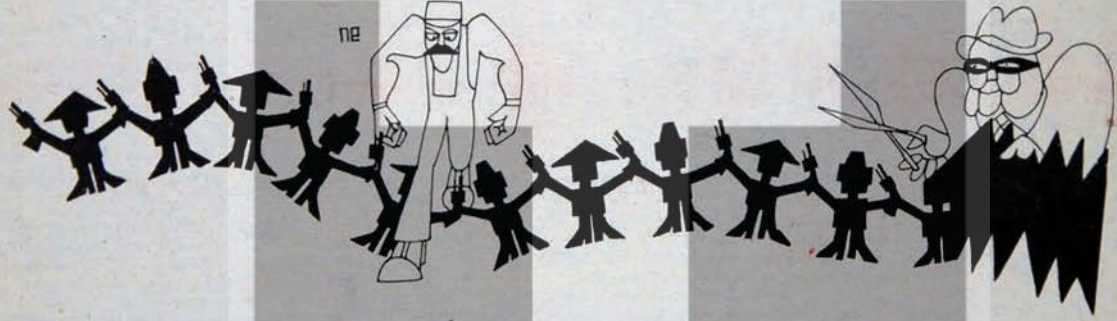
LUMPENLERİN MAOCULAŞMASI

Teori ile pratik arasındaki bütünlüğe bir kez daha dikkati çekmek gerek. İşçi sınıfı öğretisi ile, işçi sınıfı arasında kopmaz bir bağ var. Aynı şekilde, işçi sınıfı ile olmasa bile, Maoçu düşüncenin başka maddi gerçekler ile somut bağı var. Maoçu düşüncenin işçi sınıfı pratiği ile bağlarının olmaması, onun başka maddi gerçeklerle bağları olmaması anlamına gelmiyor.

Bu maddi gerçeklerden bir bölümü açık: Küçük üreticilik ve oradan hareketle küçük burjuva radikalizmi. Ancak Maoculuğun gerileme diyalektiğinin burada kalmadığı da çok açık. Bir kaç adım daha ileride, milliyetçilik ve iradecilik var. Ama önemli olan, burada da kalmaması. Maoculuğun gerilemesini, soysuzlaşma çizgisine ulaştırılan başka maddi temeller de

Trnki, işçi sınıfından umudunu kesen Fanon'un Afrika'da "devrimci güç" olarak lumpenproletaryayı görmesinde olduğu gibi.

Nesnel bağ, şurada: Üretim süreci ile bağlarını bütünüyle koparmış, bu anlamda "deklase" ve sorumsuz unsurların, işçi sınıfından kopuk "devrimci" düşüncelerin, yani yine deklase düşüncelerin tabanını oluşturması çok doğal. Deklase düşüncelerin, deklase unsurlardan taraftar bulabilmesi de öyle. Pratik yaşamla her türlü bağlarını koparmış, hiç kimseye karşı hiç bir sorumluluk taşımayan kişilerle, üretim alanıyla her türlü bağlarını koparmış, sorumsuz düşünceler arasında ki nesnel bağ, burada ortaya çıkıyor. Tecrit edilmiş lumpenliğin tek güvencesi olan şiddet gerek sözde, gerekse uygulamada, "tecrit edilmiş bir düşünce olarak Maoculuğun da tek güvencesini oluşturuyor. Lumpenliğin bir başka özelliği olan, polis korkusunun polise işbirliği biçimine dönüşmesi, Maoçu yayımlar ve Maoçu pratik de bütün açıklığı ile görüldüğü. Pratikten kopukluk - tecrit - savunma psikozu zincirine, burada bir de lumpenliğe özgü bir yaşam ile yine lumpenliğe

Maoculuğun gelişmesi özetle böyle bir seyir izliyor: İşçi sınıfı pratiğinden kopukluğun sonucu düşünsel planda aşırı soyutluk ve iradecilik; iradecilik sonucu, "kitle çizgisi"nden kopuk, ters eylemler; bu eylemlerden kaynaklanan daha uç düşünce ve eylemler; bu konum dolayısıyla giderek hareketten tecrit olma; tecrit olmanın verdiği savunma psikozu içinde kendi içine kapalı bir din haline dönüşme, olay ve kişi putlaştırma.

Bütün dinlerde olduğu gibi, Maoculuğun kişi putlaştırıcı yönü çok belirgin bir biçimde ortaya çıkıyor. Önce Maoculuğun henüz bugünkü kadar gerilemediği döneme ilişkin bir örnek. Mao, belirli niyetlerle kişi putlaştırımayı eleştirir görünüyor:

"Kişilerin putlaştırılması, insanlığın uzun tarihi boyunca bugünlere kadar gelen kokmuşuz bir tortudur. Kişilerin putlaştırılmasının kökleri, yalnızca sömürücü sınıflarda değil, aynı zamanda küçük üreticilerdedir de. Çok iyi bilindiği gibi ataerkillik, küçük üretici ekonomisinin bir ürünüdür." (Proletarya Diktatörlüğünün Tarihsel Deneyimi Üzerine, Renmin Ribao 5 Nisan 1956)

Maoçu düşünce ve pratik, uluslararası işçi sınıfı hareketiyle olan ilişkilerinin belirli bir aşamasında 1956'da, sureti haktan yana görünüyor. Gerçek ise daha sonra ortaya çıkıyor. Tecrit dönemi ile başlayan savunma psikozu içerisinde, 20 yıl önce "eleştirilen" kişi putlaştırılmasının en "yetkin" örnekleri veriliyor:

"Sovyetler Birliği'nin revizyonist yönetici kligi, Yugoslavya'daki Tito kligi, dönemlerden ve her renkten hanterden oluşan diğer bütün kllikler, sizinle kıyaslandığında yalnızca birer toz yığındırlar. Buna karşılık siz, arş-ı alaya yükselen yüce bir dağsınız."

var:

"Mao Tse Tung grubunun ideoloji ve politikasının gelişiminin ve özünün çözülmesi, Maoizmin bugün öncelikle ve en başta milliyetçi şartlanmalara sahip, proleter olmayan, küçük burjuva ve önemli bir ölçüde Çin toplumunun deklase tabakalarından destek bulunduğu göstermektedir." (P. Fedoseyev, "Maoizm: İdeoloji ve Politik Özü" A Destructive Policy, Moscow 1971)

"Deklase tabakalar". Yani "lumpenproletarya". Hırsızlar, katiller, serseriler, dolandırıcılar. Marks, Engels ve Lenin'in hiç bir kayıt ve şart düşmeden tik-sintilerini ifade ettikleri "proletarya döküntüleri".

Mao, 1926 yılında Marks, Engels ve Lenin'in yalnızca "tik-sindirdiği" bu unsurlar için çok başka şeyler düşünüyordu:

"Deklase olmuş unsurların sayısı, Çin'de oldukça fazladır. Kabaca söylenirse sayıları 20 milyonu aşar. Bunlar, yiğitçe savaşma yeteneğine sahiptirler ve eğer iyi bir şekilde yönetilebilirlerse, devrimci bir güç olabilirler." (Kırsal Kesimdeki Çeşitli Sınıfların Devrim Karşı Tavırlarının Analizi)

Mao, 1926 yılında yazdıkları 1951 yılında yeniden gözden geçirdiğinde, lumpenler için "ancak, yıkıcılığa eğilimlidirler" ibaresini ekliyor.

Ancak sorunun özü, Maoculuğun belirli tahillere Marksist görünüm verebilmek için eklemeler yapmasında değil. Sorun, Maoçuların tek tek lumpen olmaları da değil. Sorunun özü, işçi sınıfından bütünüyle kopuk "hızlı" devrimcilik anlayışının, dejenerasyon süreci içerisinde, kimlere dayanacağına, böyle "hızlı" devrimcilerin giderek kimlerin yaşam ve mücadele yöntemlerine bel bağlayacağına kavranabilmesindedir.

özgü şiddete tapınma ve şiddete teslimiyet halkası ekleniyor. İnanırdıkları, güncel hayatta gerçekliğini ve etkinliğini göstermiyor. Güncel hayatta gerçekliğini ve etkinliğini gösterenlere ise inanmıyorlar. Onun için güçlerini ve inançlarını, soyuttan, mitlerden, fetişlerden ve şiddetten arıyorlar. Türkiye'de ve Dünyada, Maoçu pratiğin özü, bu.

Oysa, "Marksçılığın, kendi içine kapanmış, kemikleşmiş ve evrensel uygarlığın gelişme yolunun dışında oluşmuş bir doktrin gibi, tarihten kopuk benzer bir yanı yoktur." V.I. Lenin, Marksizmin Üç Kaynağı ve Üç Bileşen Parçası)

DAHA DA TECRİT EDİLMESİ GEREKEN BİR ÇİZGİ

Maoculuğun dünya ve Türkiye'de devrimci hareketten giderek daha büyük ölçülerde tecrit edilmesi bu çizginin hareketin gelişmesine indirildiği darbeleri görmekten gelme sonucunu doğurmamalı.

Türkiye'de gelişip güçlenen devrimci potansiyeli kısırlatma ve zayıflatmada, Maoçuların oynadıkları bozguncu rol, nice güçlerinin çok ötesindedir. Geçmişte Türkiye'de bunun örnekleri görüldü. Çeşitli yerel koşullar nedeniyle sınıf çelişkilerinin ve devrimci birikimin en yoğun bulunduğu bazı bölgeler, Maoçular tarafından "pilot bölge" seçildi. Özellikle kırsal alanlarda Maoçuluk, gelişen ve güçlenen birikimi, fareler gibi kemirime uğraşırken, suya atılan mikropolar gibi genç beyinler, devrimci düşünceleri zehirleyen bir işlevi var Maoculuğun. Bu açıdan, yalnızca büyük kentlerde, ya da işçi sınıfı hareketi açısından değil, tüm devrimci hareketin bütünlüğü açısından tecrit edilmesi, etkilerinin asgariye indirilmesi gerekiyor.

İPLİĞİ PAZARA ÇIKANLAR ÇOĞALIYOR

H. MERTOĞLU

AET-Türkiye'nin sanayileşmesi ikilemi çok tartışıldı. Türkiye'nin ithislaştığı bir sanayi dalında, tekstil sanayinde AET'nin takindığı tavrı bu soruna en açık cevabı getiriyor. Daha açık bir deyimle artık "iplik pazara çıkmaktadır".

12 Mart'ta takip eden dönemde tekstil sanayine yapılan yatırımlar ötek olarak çok hızlı bir büyüme gösterdi. 100 bin iğlik pek çok yatırım pespeşe gerçekleştirildi. Takip eden dönemde petrol fiyatlarında gönenen hızlı artış eğilimi, suni elyafı kârlı oluşturan çıkartırken, pamuk ipliğini yerine ikame etti. Bu şartlar altında uygun ihracat imkanları elde eden pamuk ipliği ihracatçıları giderek ihracatlarını arttırdılar. İhracatın artmasında en önemli etkenlerden birisi, pamuk ipliğine ihracatta tanınan yüzde 25 oranındaki vergi iadesi olmuştur. Bu şartlar altında özellikle AET pazarlarına çıkan Türkiye çıkışlı pamuk iplikleri damping-fiyatından satılır oldu.

ŞİŞİRLİ MİŞ REKABET "POTANSİYELİ"

Gerçekte Türkiye'nin pamuk ve pamuk ipliğine tanındığı vergi iadesi, yabancı gözü ile imkansızdı. Aynı kanıyı Türkiye'deki vergi sorunları ile uğraşanlar da taşımaktadır. Mantık olarak vergi iadesi tanınacak ötekten bir vetire pamuk ve pamuk ipliğinde söz konusu değildir. TÜRK hükümetlerinin bu konuda aldıkları kararlar tam anlamı ile bu sanayi dalının himayesine yönelik kararlardır. Söz konusu sanayi dalındaki gelişme, devletin bu aşırı himaye politikası ile sağlanabilmiştir. Öte yandan, ücretlerin en düşük olduğu sanayi dalı da tekstil sanayidir. Bu uygun gelişme şartları altında, belli ötekten ithislaştıma imkanlarına kavuşan tekstil sanayi dış pazarlara da, devlet tarafından tanınan vergi iadesi imkanları ile rahatça çıkabilme imkanına kavuşmuştur. Tanınan bu kolaylıklara karşın, Türk pamuk ipliği, kalitesi nedeniyle dış pazarlarda diğer pamuk iplikleri karşısında ancak rekabet edebilir hale gelmiştir. Bilindiği gibi Türk pamuk ipliği, kısa elyafı oluşu nedeniyle kullanım alanı sınırlı kalmaktadır.

AET SANAYİLEŞMEYİ ENGELLİYOR

Bu şartlar altında belli gelişme imkanlarına kavuşan Türk tekstil sanayii, konjonktür yönünden avantajlı ihracat imkanları elde ettiği bir dönemde, AET'nin tam anlamı ile ambargosu ile karşılaşmıştır. Türkiye çıkışlı pamuk ipliğine uygulanan ambargo kaldı ki, yeni değil. İngiltere yaklaşık iki yıl önce Türkiye'nin

nam pamuk ipliğine uyguladığı vergi iadesi oranı nedeniyle Türkiye çıkışlı pamuk ipliğine ambargo koymuştur. Olayın en ilginç yönü AET'nin Türkiye'nin sanayileşmesi karşısında takindığı tavrı olmuştur. Türkiye ile AET arasında ortaklık kuran anlaşmalara göre, AET Türkiye'nin hızlı gelişmesine katkıda bulunacaktır. Bunun gerçek olmadığı çok söylendi. Söyleyenler solcu olarak damgalandı. 1974'ü takiben, ya Türkiye'deki solcular çoğaldı, ya da sanayi burjuvazisi hıdayete erdi. AET Türkiye'nin sanayileşmesini engelliyordu. Türk Sanayi burjuvazisinin AET konusundaki kesin tavrı budur artık. Çok gecikmiş bir tavrıdır. Bu gelişmenin somut olarak ilk kez maliyetini ödeme durumunda olan sanayi sektörü de, tekstil sanayi olmaktadır.

NARIN PANİK İÇİNDE

AET'nin Türkiye'den istediği çok açık. Pamuk ipliğine uyguladığı vergi iadesi uygulamasını kaldırıyor. Kotaların azaltılması ya da diğer yollara başvurmuyor AET. İşin dikkati çeken ilginç yanı burada. AET istediği öylesine dirençli ki, Halit Narin acele ile gittiği Brüksel'den dönüşünde, hiç bir çıkar yolun olmadığını, vergi iadesi uygulamasını kaldırılması gerektiğini açıkça söylemektedir.

AET ülkelerinde, tekstil dalında konjonktürel olarak ortaya çıkan durum, böylesine tavrı zorunlu kılmıştır. Petrol bunalımının ertesinde maliyetleri hızla yükselen suni elyaf üreticileri bu şartlar altında üretimlerini kısmak zorunda kalmıştır. Dünyada yeniden pamuk veyune dönüş başlamıştır. Bu dönüşümle birlikte, dünya pamuk arzının tüketimi karşılamadığı da ortaya çıkmıştır, stoklarda son üç yıl içinde hızlı bir erime söz konusudur.

SİYASAL TERCİHLER

Dünya pamuk üretiminin tüketimi

karşılamaması karşısında, fiyatlarda ortaya çıkan süreklili artış, suni elyafı önmümüzdeki dönemde yeniden kârlı hale getirecektir. Bu nedenle başta İngiltere olmak üzere AET'nin diğer ülkelerinde tekstil sanayi dalında konjonktürel dar boğazlar ortaya çıkacaktır. Bunun ilk adımları önemi olarak, AET'ye yönelik pamuk ve pamuk ipliği ithalatına konan tahditler düşünülmüştür. AET Türkiye'nin vergi iadesini kaldırmasını isterken, Latin Amerika çıkışlı pamuk ipliği ithalatının kotalarını da indirmeye eğilimine girmiştir. AET tam anlamı ile topluluğa dahil ülkelerin tekstil sanayilerini korumaya yönelik bir tutum içindedir. AET, geçtiğimiz son aylar içinde Orta Doğu ülkeleri ile imzaladığı anlaşmalar nedeniyle bu ülkelerin kotalarında kısmı yapılamamaktadır. Özellikle Mısır'ın içinde bulunduğu durum nedeniyle Mısır'a karşı önleyici tedbirler alınmaktadır.

Gelişim her iki yönden yararlı. AET'nin ipliği pazara çıkardığı gibi, Türkiye sanayinin yapısını ve ihracat imkanlarının ipliğini de pazara çıkartmaktadır.

AMASYA VALİSİ ADANA'DAN TAKVİYE ALDI

Amasya il merkezindeki Demokratik Kitle Örgütleri TÖB-DER, TUM-DER, ve TUS-DER 29.12.1976 günü yayımladıkları bir bildiri ile MC'nin hükümet oluştuktan o tarihe kadar meydana gelen; Türkiye ve Amasya'daki faşist baskıları, olayları ve Ekonomik durumun bozulduğunu eleştiren bir bildiri dağıttılar. Bildirinin dağıtım sırasında polis müdahale ederek, bildirilerin yasaklanması olduğunu ve Cumhuriyet Savcılığının toplama kararı bulunduğunu bildiren TÖB-DER Şube Başkanı Mehmet Sayın ile bildiri dağıtımını yapan TÖB-DER üyelerinden Menderes Meleli ve Necati Boğurcu'yu karakola götürmüştü ifadelerini almıştır.

Daha sonra 30.12.1976 tarihinde bu gibi hallerde demokratik düşünce ve demokratik örgütlere karşı yetkilerini kullanmakla meşhur MSP'li Amasya Valisi Mustafa Arıkan'ın aldığı anti-demokratik karar sonucu üç dernek birden kapatılıyor. Ardından, Adana DGM Savcılığında Amasya Savcılığında atanmış olan Ali Galip Dinçer, üç derneğin bildiriğine ilişkin dosyayı incelemek ve hazırlık soruşturmasını yapmak bahanesiyle günlerce dava açıyor. Derneklerin kapalı kalma süresini uzatmak niyetinde olduğunu ortaya koyuyor. Dernekler kapalı iken aynı Savcı üç dernek hakkında arama kararı çıkartarak dernek binalarında arama yaptırdı. Bu arama

AET konusunda Türkiye'nin kesin tavır alma imkanı çoktan ortadan kaybolmuştur. Kaldı ki, Türkiye'nin AET tercihi ekonomik değildir, politiktir. Türkiye-AET arasındaki ilişkiler ekonomik kurullar tarafından değil Dışişleri Bakanlığı tarafından yürütülür. Bu nedenle Türkiye AET'nin pamuk ipliği konusundaki istemine mutlaka olumlu cevap vermemiz gerekmektedir.

Türkiye sanayi burjuvazisinin takmacı tavrı, bu noktada çok önemlidir. Çukurova kesiminden henüz hiç bir ses çıkmamıştır. Türkiye çok yüksek maliyetlerle ithislaştığı bir sanayi dalında pazar imkanlarına kavuştuğu bir konjonktürel dönemde, büyük iflaslara yol açabilecek bir tutuma karşılanmaktadır. Bu Türkiye'de kurulmakta olan ve pazar gereksinimi duyan tüm sanayii ilgilendiren bir durumdur.

1970 öncesi dönemde, AET'nin en anlamlı tarifi bir sloganda yer almıştı. "Onlar Ortak, biz pazar" .. Şimdi AET'nin isteği bu gelişmeyi vurguluyor. Siz pazarsınız biz ortağız diyorlar.

larda TÖB-DER'in kitaplık dolabından her yerde serbestçe satılabilen, beiz ve örnekler çok götüren "Felsefenin Temel İlkeleri" "Nasıl Yapmalı" isimli kitaplarla ve "Pano" daki resime ile konularak, bu kitapların yasaklanması olduğu ileri sürülüyor ve alınıp götürülüyor.

Derneklerin kapatılmasından beş hafta sonra DGM den gelen Savcı TÖB-DER yöneticilerini makamına çağırarak il konulan kitaplarla 141-142. maddelere ilişkin suç unsuru bulunduğunu, halkı isyana teşvik edici mahiyetliki bu kitapların okunmasının yasak olduğunu belirtiyor. Dosyaları, tutuklanma istemiyle sorgu hakimliğine gönderiyor. Sorgu hakimi, Savcı ile bir saat kadar oturup görüştüktan sonra TÖB-DER Amasya Şube Yöneticilerinin tutuklanmasına karar veriyor. Ardından 1.2.1977 Cuma günü, saat: 4.30 da TÖB-DER Şube Başkanı Mehmet Sayın, üye Erdoğan Bil. üye Nazım Bayhan, üye Rüstem Öz. aslan tutuklanarak Cezaevine konuluyorlar.

Yapılanlar, ilerci demokratlara ve Sosyalistlere yapılan baskıların sadece bir bölümüdür. Tüm baskılara karşın, sosyalistler ilerci Demokratlar yılmayan bir kararlılıkla uzun soluklu mücadelelerine devam edecektir.

Bağımsızlık-demokrasi-sosyalizm mücadelesi tüm baskılara karşın gelişiyor ve güçleniyor.

ÇARK ...

ADEL'DE UYANIŞ, SARI SENDİKA ÇEMBERİNİ KIRACAK

Adel Kalem Fabrikası, Kartal civarında Soğanlık sapağı yanında kurulu bulunan ve Türkiye'de tekel durumunda olan bir sanayi kuruluşudur. Üretmiş olduğu kalemler, Türkiye'nin ihtiyacını tam olarak karşıladığı gibi dış ülkelere de ihraç edilmektedir. Adel gün geçtikçe güçlenmekte ve tekel durumunu korumaktadır.

Adel fabrikasında ünlü 13. maddeye dayanarak 19 işçinin iş sözleşmelerinin feshi yoluna gidildi. Gereğe yok, gerekmiyor (!). Çünkü iş kanununun 13. maddesi işverene işçinin ekmeği ile oynama hakkını tanımış. Maddenin üni de burada zaten: Patronun işçilere gereğe bile göstermeden yolverebilmesinde. Adel'de "ekonomik mücadele" işte bu iş kanununun yürürlüğe girdiği 24 Temmuz işçi bayramı olarak kabul eden Türk - İş'e bağlı Ağaç - İş Sendikası aracılığıyla yürütülmekte (!).

Ancak Adel işçisinin sarı sendikaya tümüyle güven duyduğuna sanmak hata. 1971 de başarısızlıkla sonuçlanan bir Kimya - İş'e girme eylemi yaşanmış. Adel'de Ağaç - İş yerini koruma başarısını göstermiş, ama 1971'den 1974'e kadar sözde ekonomik mücadelesi için baş-

arı sözcüğünü kullanmak olanaksız. Toplu iş sözleşmesi sonucunda 2 yıllığına 60 krş. alması sadece bir örnek.

Ancak Adel işçilerinin bilinç düzeylerinin giderek artması, DISK'e bağlı Asis'e katılma girişimlerinin yoğunlaşması sonucunu getirdi. Bu girişim de yine en bilinçli işçilerin işlerine son verilmesi yoluyla önlenemedi. Ekonomik mücadeleyle bu yüzden Ağaç - İş Sendikasında kalınarak devam edildi.

Adel'de sosyalist nitelikte iki işyeri temsilcisi, Adel işçisinin ekonomik ve politik mücadelesini ilerletmek ve geliştirmek için patronun çizgisindeki diğer dört temsilci karşısında ağırlıklarını hissettirdiler. Sonuçta 14.9.1976 tarihinde başlayıp 31.12.1976 tarihinde imzalanan toplu iş sözleşmesi sosyalistlerin ekonomik mücadeledeki direnç ve tutarlılığının bir belgesi oldu.

İki yıllığına 60 krş. zam ile toplu iş sözleşmesi imzalamaya alışmış bir işverene kabulleneyecek şeyler değil bunlar. İşçi sınıfı, tutarlı içeriği olmayan dar kapsamlı bir mücaledenin nasıl karşı döngü ile sonuçlandırılmı ucundan köşesinden görmeye başlamıştı. Bunu gösteren de sosyalist temsilci ile birlikte fab-

rikadaki sosyalist işçilerdi. Adel işçisi, patron yanlısı diğer dört temsilciyi istemiyordu. Gerçekte kimi temsilciyi etkilerle ortaya çıkan temsilciler ise durumu sessizce kabullenecek değillerdi.

İşveren yanlısı dört temsilci, sosyalist temsilcileri istifa etmeye zorladılar. Adel'deki ilericiler işçilerin desteğine sahip iki sosyalist temsilcinin "istifaları" son derece hızlı bir şekilde san sendika tarafından işverene bildirildi. Hemen kabul edildi.

Artık işveren kartlarını açık oynama-

makta sakınca görmemektedir. Ertesi gün işlerinde temsilcinin de bulunduğu 19 ilericiler - sosyalist işçiler kapı gösterildi. Hepsini o kadar. Adel'de bir de sendika vardı, değil mi? Şube başkanı, işlerine son veren işçilerin durumunu görüşmeye geldiklerinde binayı terk etmeyi tercih ediyor. Sendikamızın 19 işçinin işten çıkarılması olayına sahip çıkışı da böyle işte.

Şimdi Adel işvereni, Adel'de işçi sınıfı mücadelesinin bittiğini sanmaktadır. Yanıldığını yakında anlayacak.

"FAŞİSTLER BEYİN YIKAYAMA YACAK"

Yürüyüş okurları YSE Makina İkmal Grup Amirliği ve YSE 5. Bölge anbarlarının bulunduğu Lodumlu işyerlerini bilirler. Lodumlu örgütlü bulunan KÖY-YSE-İŞ Sendikası AP-MHP'lerin yönetimindedir. Daha önce bir yazımızda bu san sendikann işçileri nasıl 'sanayici' yaptığını yazmıştık. Beş işçinin ölümlüyle sonuçlanan ve işveren-müteahhit ihmallerinden doğan iş kazasının olduğu Lodumlu san sendika derin yıkusuna devam ediyor.

Geçtiğimiz günlerde sarı sendika KÖY-YSE-İŞ'te bir 'kıpırdanma' oldu. Sendika her ne hikmetse 'eğitim' yapmaya ve işçileri 'eğitmeye' karar verdi.

Lodumlu işçileri uyanık oldukları ve işçilerin büyük bir çoğunluğu ilericiler olduğu için sendikacılar işyerinde seminer vermeye çekindiler. Çünkü işçiler semineriye sıkıştırılabilir, açmaz sokabilir. Köy-Yse-İş Sendikası Merkez 3. Şube Başkanlığı aslında semineri yalnız Lodumlu işçilerine değil, Genel Müdürlük de dahil örgütlü olduğu daha doğrusu atavere dalavere ile yetki aldığı Ankara'daki diğer işyerlerinde de vermek durumundaydı. Böyle bir karar vererek işçileri zoraki olarak toplanmanın yolunu aradı. Bu yol da bulundu. Faşist sendikacılığın dünyadaki yaygınlaşmasını

küçük bir örneği verildi. İş günü olduğu için mutlaka yoklama yapılarak gelmelerin tespit edilip yemiyelerinin kesilmesi cihetine gidilecekti. Nitekim işçilere bildiri bu şekilde dağıtıldı.

İşçilerin, en başta da Makina İkmal Grup Amirliği yeni isimle YSE Makina ve İkmal Grup Müdürlüğü'nün işçilerinin çok kestirme bir cevabı oldu. 'Biz faşistlere beynimizi yikatılmaksızın işyerinde çalışırız daha iyi'. Ve sonuç olarak 71 kişilik işyerinden sadece 15 kişi seminere katıldı. Eğeri tabii ona da katılmak denilirse. Seminere gelenler uyudukları ve semineri veren siçilli MHP'li Kurt Karaca'ya güdüklerini söylüyorlardı.

Köy-Yse-İş Sendikasının AP-MHP'li yöneticileri Kurt Karaca'ya seminer verdirek arada sırada saklamaya çalıştıkları faşist yüzlerini bir kere daha ortaya çıkardılar. İşçilerin ilericiliğini bilerek ortaklık somun pehlivanı gibi sosyal demokrat olduklarını söyleyerek işçilerin arasına girilen san sendikann bazı merkez yöneticilerine sonyoruz. İçiniz rahat mı? Türkiye'de ve dünyada çözülen faşizmin siçilli temsilcileri sizi yerinizde tutabilecekler mi? Siz sarılığını ve gericiğini işçilere kaç yıl daha yutturabileceksiniz?

DUYURU

Toplu İş Sözleşmesinin 93.maddesi gereğince S/S personelinin Sosyal Sigortaların Kanunu... sendikalar kanunu, iş, işçi ve işveren kanunlarını içeren eğitim çalışmalarını yapacaktır.

Bu nedenle 8-2-1977 salı günü saat 8,30 da başlayacak olan eğitim seminerine işçi arkadaşlarımızın tümünün katılması zorunludur. İş günü olduğu için mutlaka yoklama yapılarak gelmelerin tespit edilip yemiyelerinin kesilmesi cihetine gidilecektir.

Sayın üyelerimizin böyle bir duruma meydan vermeyeceği inancıyla önemle duyurulur. Saygılarımızla.

KÖY YSE İŞ SENDİKASI
MERKEZ 3 ŞUBE BAŞKANLIĞI
YÖNETİM KURULU

MC, TÜRKİYE - SSCB "SİYASAL BELGESİ" Nİ İMZALAMAKTAN KORKUYOR

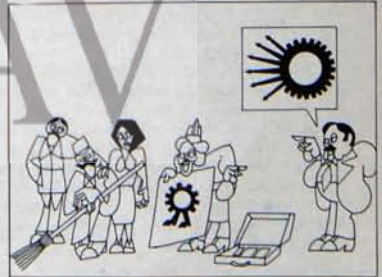
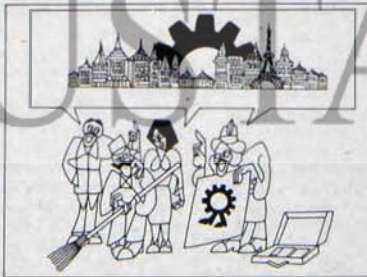
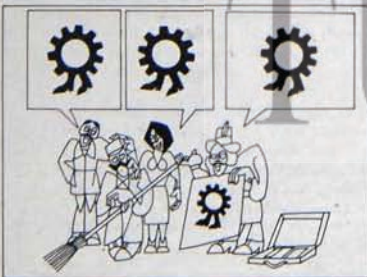
Türkiye ile Sovyetler Birliği arasında uzun süredir hazırlandığı bilinen "Siyasal Belge"nin sonuçlandırılması, MC hükümeti tarafından bilinmeyen bir geleceğe ertelendi. 1976 yılı boyunca Dışişleri Bakanlığının konuyla ilgili yaptığı oyalayıcı ve kaçamak açıklamalardan sonra, belgeyle ilgili gelişmelerin durdurulduğu geçen hafta içinde anlaşıldı. Dışişleri yetkilileri, gayri resmi olarak, belgenin imzalanması için ABD Başkanı'nın Kıbrıs sorunuyla ilgili temsilcisi C. Clifford'un bu konuda hazırlayacağı raporun beklendiğini açıkladılar.

"Siyasal belge"nin imzalanması konusundaki prensip anlaşmasına, SSCB Başkanı A.Kosigin'in 1975 Aralık ayı sonunda Türkiye'ye yaptığı ziyaret sırasında varılmıştı. Belge, iki ülke arasında muhtemelen devlet başkanları düzeyinde gerçekleştirilecek bir buluşmayla imzalanacaktı. Sovyetler Birliği tarafından hazırlanan belge tasarısı Türkiye'ye sunulmuş, Dışişleri Bakanlığı da bu taslağın "incelendiğini" açıklamıştı. Dışişleri Bakanlığının, belgenin imzalanmasında izlenecek prosedür konusunda birbirini tutmayan açıklamaları, MC'nin bu konuda kamuoyunu oyalamaya ve imza için "uygun bir dönem" kolalamaya çalıştığını ortaya koydu.

NATO içinde ve Kıbrıs konusunda meydana gelen son gelişmeler, belgenin imzalanmasını NATO içi bir soruna dönüştürdü. ABD'nin Türkiye ve Yunanistan'la yapacağı ikili anlaşmaların birlikte ele alınmasının kararlaştırılması ve iki ülkenin Kıbrıs'ta bir NATO planının uygulanmaya konmasında koordineli bir politikaya sokulması, NATO'nun güney kanadında "dayanışma" havasının dirilmesini ön plana çıkardı. Yunanistan, NATO'nun askeri kanadına geri dönüş için geçtiğimiz haftalarda ilk açık girişimlerde bulundu. Bu koşullarda, Türkiye ile SSCB arasında bir siyasal belgenin imzalanmasının, diriltilmeye çalışılan "dayanışma" havasıyla gelişeceği belirlendi.

Ancak siyasal belgenin imzalanmasının ertelenmesi, sadece NATO içindeki gelişmelerle açıklanamaz. MC'nin bu konudaki kararını belirleyen, sosyalist ülkelerle siyasal ilişkileri geliştirmeyi, anti-komünist turmasının çıkarılması bağdaştıramaması olmuştur. MC hükümeti, siyasal belgenin imzalanmasının 1977 seçimlerinden önce, faşizme tırmanışında gerici militarist çevrelerce kurduğu birliği yaralamasından korkmaktadır.

kurgu: İlhan Akalın çizgi: Nezh Danyal

(Devam edecek)

EMPERYALİZMİN KIBRIS'IN "BAĞIMSIZLIĞI" İÇİN ÖNGÖRDÜĞÜ KOŞULLAR NETLEŞİYOR

Makarios'la Denktaş'ın BM Genel Sekreterinin aracılığıyla hafta sonunda yaptıkları ikinci görüşme yaklaşıncan, emperyalizmin Kıbrıs'ta empoze etmeye çalıştığı "çözüm" yolunun koşulları daha da netleşme yoluna girdi. Barışa doğru adım atılma havasının yumuşaklığı içinde, iki yıla yaklaşan bir süredir en gizli biçimde oluşturulan planın anahtarları parça parça dünya kamuoyuna açıklanmaya başlandı.

Söz konusu planın, Ada'da evsiz yurtsuz bırakılmış emekçi göçmen yığınlarıyla ilgili bölümü oldukça açığa çıktı. Kıbrıs'la ilgili son gelişmelerin göçmenler sorununun çözümü konusunda varacağı umutların, özünde aldattırmaya dayandığı belli oldu. Sorunun, şu anda Türk kesiminde bulunan, yüzölçümü küçük ancak verimli Rum halkının yoğun olduğu bölgelerin Rum kesimine bırakılması biçiminde "çözölmeye" çalışıldığı anlaşılıyor. Böylece, bir yandan generici Denktaş yönetiminin Kıbrıs halkının "yerleşme özgürlüğü"nü tanıdığı görünümü yaratılırken, diğer yandan da terkedilecek toprak miktarının Türk kesimindeki ve Türkiye'deki soven ve militarist çevreleri rahatsız etmeyecek ölçüde tutulması tasarlanıyor. Gerçekte bu plan, göçmen sorununun çözümü, saptırıyor. Ada halkının Ada'da serbestçe yaşama özgürlüğü ortadan kaldırılıyor.

Öte yandan, varılacak son çözüme Kıbrıs'ın yabancısı üslerden arındırılması söz konusu edilmeyeceği, NATO genel kurmayları tarafından geçen hafta sızdırıldı. 1960'da Kıbrıs Cumhuriyeti

kurulurken Ada halkına empoze edilen İngiliz üslerinin, "Ada'daki durumun korunması için vazgeçilmez" olduğu şantajı yeniden ileri sürüldü. Bu zorunluluğun gerekçesi olarak da, üslerin boşaltılmasının, Kıbrıs'taki iki kesim arasındaki çekişmeyi yoğunlaştıracağı ileri sürüldü. Böylece emperyalizmin, Kıbrıs sorununun çözümünü ve üsler problemini, Ada'nın bütünüyle askersizleştirilmesi çerçevesinden çıkarmaya çalıştığı da ortaya kondu. Üslerin kalıcılığı için NATO genel kurmayları tarafından ileri sürülen bu gerekçe, emperyalizmin, Kıbrıs halkının kendi kaderiyle ilgili olarak vereceği kararları Ada'daki askeri varlığıyla baskı altında tutma kararlılığını gizler-eyi amaçlıyordu. Söz konusu açıklamayı "askeri uzmanlar"ta atfen vapan Reuter ajansı, ayrıca, İngiliz üslerinin, Ortadoğu'nun kontrolü açısından da kaçınılmaz olduğunu açıkladı. Dikelya üssü bölgesindeki Aynikola elektronik casus istasyonunun, en az üsler kadar önemli olduğu da açıklandı. Akrotiri üssünde üslenen U-2 Amerikan casus uçaklarının hergün Mısır-İsrail bölgesinde uçuş yaptığı hatırlatılarak, bu üslerin emperyalizm için vazgeçilmez önem taşıdığı "ihtar" edildi. Makarios-Denktaş görüşmeleri sırasında konuşulan bu "uyarılar", emperyalizmin Kıbrıs halkına, hukuki olmasa da fiili bir boyunduruğu, saldıran şantajı yoluyla kabul ettirmek istediğini ortaya koyuyor.

ABD'deki Carter yönetiminin Kıbrıs'a göndermek için seçtiği arabulucu heyetinin kimliği de, Carter yönetiminin kimin yanında olduğunu ortaya koydu.

İki "kurt" soğuk savaş yanlısı diplomatı olan George Ball ve Clark Clifford'un bu göreve tayini, ABD'nin yeni yönetiminin takındığı "Rum halkının dostu" görünümünün, sadece Ada halkını oyalamayı amaçlayan bir "horoz şekeri" olduğunu kanıtladı. George Ball, 1964 yılında Taksim planını Makarios yönetimine kabul ettirmek için bir kez daha Ada'ya gönderilmişti. Ötedenberi bir "taksim" taraftarı olarak tanınan Clifford ise, 1947'de, soğuk savaş dönemini başlatan bir dönemec olan Truman doktrininin uygulanması sırasında bu politikanın önde gelen teknisyenleri arasındaydı. Böylece Carter yönetimi, ABD'nin Kıbrıs'taki çıkarlarının ve sorununun çözümüyle ilgili tutumunun hiç de esnek olmadığını

ve olmayacağını, Kıbrıs'ın bugünkü meşru yönetimine "ihtar" etmiş oldu.

Emperyalizmin Kıbrıs'ta uygulamaya çalıştığı plana doğru atılan bu adımlar, Kıbrıs bunalımının çözümünde BM'nin rolünün emperyalizm tarafından göstermelik bir düzeye indirilmek istendiğini de ortaya koyuyor. "Economist" dergisinin son sayısında yapılan açıklamalar, ABD'nin Kıbrıs'a göndereceği heyetin Kıbrıs halkında yaratacağı tepkinin, toplumlara göre görüşmelerde BM genel sekreterinin aracı olmasıyla yumuşatılmasının umulduğunu gösteriyor. Bu gelişmeler, Kıbrıs sorununun çözümünün, BM kararları ve denetimi dışına kesin olarak çıkarılmaması yönündekey uyarılarla gerçekleştirildiği kanıtıyor.

KIBRIS'TA GENEL GREV UYARISI

Kıbrıs Türk Amme Memurları Sendikası 8-9 Şubat tarihlerinde kırkbeş saatlik bir uyarı grevine gitti. Denktaş yönetiminin ekonomik politikasını protesto amacıyla düzenlenen grev, Kıbrıs'ta gerici ve asalak bir sermaye sınıfının palazlandırılmaya yönelik politikasının açmazını da ortaya koyan kırkbeş saatlik grev, öne sürülen taleplerin gerçekleştirilmesi halinde genel grevin kaçınılmaz olacağını vurguladı.

Genel Başkanlığı Ali Arsun'un, genel sekreterliğini ise Ahmet Zeki'nin yaptığı Kıbrıs Türk Amme Memurları Sendikası, en kısa zamanda gerçekleştirilmesi için şu taleplerde bulundu: Hayat pahalılığı zammı uygulanması; geçerli bir personel rejiminin gerçekleştirilmesi; emekçi hilelere ağır bir vergi yükü getiren yeni yasaların değiştirilerek çalışanlara da vergi indiriminin getirilmesi; etkilili bir hira denetiminin uygulanması.

Kıbrıs Türk Amme Memurları Sendikası'nın yürüttüğü grev, Kıbrıs'ta Türk kesimindeki gerici ve anti-demokratik düzenin geriletilmesi yolunda ciddi bir adım niteliğinde.

AMERİKAN VE ALMAN TEKELLERİ GÜNEY AMERİKA'DA ÇATIŞTI

Brezilya'da kurulacak nükleer santraller, Amerikan ve Alman nükleer enerji tekkellerinin çatışmasını ortaya çıkardı. Federal Almanya'nın, Kraftwerk Union tekkelinin Brezilya'da yapacağı nükleer santrallerle ilgili olarak geçen yıl Brezilya ile yaptığı 3,4 milyar dolarlık kredi anlaşması, Amerikan Westinghouse ve General Electric tekkellerinin Güney Amerika'daki çıkarlarını tehdit ediyor. ABD'de işbaşı yapan Carter yönetimi, Amerikan tekkellerinin zorlanan çıkarlarını korumak amacıyla, F. Alman yönetiminden söz konusu anlaşmanın iptalini istedi. Başkan yardımcısı Mondale'in Avrupa başkentlerine yaptığı ilk gezide açıklanan bu istek Alman büyük iş çevreleri arasında büyük tepkiyle karşılaştı.

Böylece, Avrupa'lı mütefikerleriyle ilişkilerini sıkılaştıracağı vaadleriyle işbaşına gelen Carter yönetimi, daha ilk günlerde Avrupa'daki en büyük mütefikeri F. Almanya ile bir çatışmayı göze almak zorunda kaldı. F. Almanya'yı ABD isteklerini kabul etmeye zorlamak amacıyla, 1 Ocak'tan itibaren, Almanya'yı yapılan nükleer hammadde sevkiyatı durduruldu. Bu baskılar Alman tekkellerinin sert tepkisiyle karşılandı. F. Alman hükümetinin Hür Demokrat ortaklarından dışişleri bakanı Genscher ile ekonomi bakanı Friderichs, bu konuda kararlı bir tutum alınmasını Schmidt'ten istediler. Genscher, Alman tekkellerinin ABD'li en büyük rakibi Westinghouse için, "Kongre'nin alt komisyonunu" deyimini kullandı.

Alman tekkelleri, Brezilya'daki yatırımlarını, gelişmekte olan ülkelerdeki nükleer yayımları için vazgeçilmez bir sığırma tahtası olarak görüyorlar. Son yıllarda Alman tekkelleri L. Amerika, Afrika, Ortadoğu ve Güneydoğu Asya'da yatırımlara başlamış durumda. ABD'nin son isteğine uyulması durumunda, Alman tekkellerinin bu bölgelerde yarattığı güvenin sarsılacağı endişesi, Carter yönetimine karşı uyanan tepkinin baş nedenleri arasında geliyor.

F. Almanya'nın, sekiz nükleer santral inşa, Brezilya'da ayrıca bir uranyum zenginleştirme fabrikası ile bir nükleer yakıt tesisi yapımı konusunda anlaşmış olması, nükleer yakıt piyasasındaki bugüne kadarki rakipsiz Amerikan tekkelinin de ortadan kaldırıyor.

SCHMIT VE GENSCHER: TEKELLERİ KİM DAHA İYİ SAVUNUYOR?

Carter yönetimi, F. Almanya'nın Brezilya'daki yatırımlarına karşı çıkışını, nükleer silahların yapımını sınırlayan ve kontrol altına alan anlaşmalarla uygulamasına dayandırmaya çalışıyor. Alman yatırımlarının, nükleer tesislerin barışçı amaçlar dışında kullanılmaması açısından yeterli kontrol güncelleri içermediği açıklanıyor. Bu karşı çıkışın arkasında, ABD'nin nükleer tesislerin kullanımının kontrolünü kendi tekeline alma çabası yatıyor. Böylece, barışçı hizmet etme görünümü arkasında, piyasadaki gelişmelerin denetime alınacağı umuluyor.

Amerikan ve Alman tekkelleri arasında, geri ve bağımlı ülkelerde nükleer silahlanmaya öncülük etme konusunda patlak veren yarış, barışın korunması üzerine verilen güzel söylemlere süslenip gizlenmeye çalışılıyor. Gerçekler ise bu söylemleri yalanlıyor. En büyük tekkellerin giriştiği bu başdöndürücü yarışın sonucunda 1980 yılında dünyayıplütonyum üretiminin 85 tondan 360 tona yükselmesi bekleniyor. Bir atom bombasının yapımı için ise sadece 5 yada 10 kilo plütonyum gerekiyor. Böylece Carter yönetiminin birbiri arkasına sıraladığı barışçı sözlerin nereye çıktığı görülüyor.

ADEL'DE UYANIŞ, SARI SENDİKA ÇEMBERİNİ KIRACAK

Adel Kalem Fabrikası, Kartal civarında Soğanlık sapağı yanında kurulmuş bulunan ve Türkiye'de tekel durumunda olan bir sanayi kuruluşudur. Üretim olduğu kalemler, Türkiye'nin ihtiyacını tam olarak karşıladığı gibi dış ülkelere de ihraç edilmektedir. Adel gün geçtikçe güçlenmekte ve tekel durumunu korumaktadır.

Adel fabrikasında ünlü 13. maddeye dayanarak 19 işçinin iş sözleşmelerinin feshi yoluna gidildi. Gerekecek yok, gerekmiyor (!). Çünkü iş kanununun 13. maddesi işverene işçinin emkeği ile oynama hakkını tanımış. Maddenin ünü de burada zaten: Patronun işçileri gerekirse bile göstermeden yolverebilmesinde. Adel'de "ekonomik mücadele" işte bu iş kanununun yürürlüğe girdiği 24 Temmuz işçi bayramı olarak kabul eden Türk - İş'e bağlı Ağaç - İş Sendikası aracılığıyla yürütülmekte (!).

Ancak Adel işçisinin sarı sendikaya tümüyle güven duyduğunu sanmak hatalı. 1971 de başarısızlıkla sonuçlanan bir Kimya - İş'e girmeyemeli yaşanmış Adel'de. Ağaç - İş yerini koruma başarısını göstermiş, ama 1971'den 1974'e kadar ki sözde ekonomik mücadelesi için başa-

rı sözcüğünü kullanmak olanaksız. Toplu iş sözleşmesi sonucunda 2 yıllığına 60 krş. almış olması sadece bir örnek.

Ancak Adel işçilerinin bilinç düzeylerinin giderek artması, DISK'e bağlı Asis'e katılma girişimlerinin yoğunlaşması sonucunu getirdi. Bu girişim de yine en bilinçli işçilerin işlerine son verilmesi yoluyla önlenemedi. Ekonomik mücadelede bu yüzden Ağaç - İş Sendikasında kalmak devam edildi.

Adel'de sosyalist nitelikte iki işyeri temsilcisi, Adel işçisinin ekonomik ve politik mücadelesini iletlemek ve geliştirmek için patronun çizgisindeki diğer dört temsilci karşısında ağırlıklarını hissettirdiler. Sonuçta 14.9.1976 tarihinde başlayan 31.12.1976 tarihinde imzalanan toplu iş sözleşmesi sosyalistlerin ekonomik mücadeledeki direnç ve tutarlılığının bir belgesi oldu.

İki yıllığına 60 krş. zam ile toplu iş sözleşmesi imzalamaya alışmış işverenin kabulleneyeceği şeyler değildi bunlar. İşçi sınıfı, tutarlı içeriği olmayan dar kapsamlı bir mücaledenin nasıl kısır döngü ile sonuçlandığını ucundan kuşesinden görmeye başlamıştı. Bunu gözteren de sosyalist temsilci ile birlikte fab-

rikadaki sosyalist işçilerdi. Adel işçisi, patron yanlısı diğer dört temsilciyi istemiyordu. Gerçekte kimi temsilciler ortaya çıkan temsilciler ise durumu sessizce kabullenenecek değillerdi.

İşveren yanlısı dört temsilci, sosyalist temsilcileri istifaf etmeye zorladılar. Adel'deki ilericiler işçilerin desteğine sahip iki sosyalist temsilcinin "istifafaları" son derece hızlı bir şekilde sarı sendika tarafından işverene bildirildi. Hemen kabul edildi.

Artık işveren kartlarını açık oynama-

makta sakınca görmemektedir. Ertesi gün işlerinde temsilcinin de bulunduğu 19 ilericiler - sosyalist işçiyi kapı gösterildi. Hepsi o kadar. Adel'de bir de sendika vardı, değil mi? Şube başkanı, işverene son verilen işçilerin durumunu görüşmeye geldiğinde binayı terketmeyi tercih ediyor. Sendikamızın 19 işçinin işten çıkarılması olayına sahip çıkışı da böyle işte.

Şimdi Adel işvereni, Adel'de işçi sınıfı mücadelesinin bittiğini sanmaktadır. Yanıldığını yakında anlayacak.

"FAŞİSTLER BEYİN YIKAYAMAYACAK"

Yürüyüş okurları YSE Makina İkmal Grup Amirliği ve YSE 5. Bölge anbarlarının bulunduğu Lodumlu işyerlerini bilirler. Lodumluda örgütlü bulunan KÖY-YSE-İŞ Sendikası AP-MHP'lerin yönetimindedir. Daha önce bir yazımızda bu sarı sendikamızın işçileri nasıl 'sanayici' yaptığını yazmıştık. Beş işçinin ölümlüyle sonuçlanan ve işveren-müteahhilimallerinden doğan iş kazasının olduğu Lodumluda sarı sendika derin yıkusuna devam ediyor.

Geçtiğimiz günlerde sarı sendika KÖY-YSE-İŞ'te bir 'kıpırdanma' oldu. Sendika her ne hikmetse 'eğitim' yapmaya ve işçileri 'eğitmeye' karar verdi.

Lodumlu işçileri uyanık oldukları ve işçilerin büyük bir çoğunluğu ilericiler için sendikacılar işyerinde seminer vermeye çekindiler. Çünkü işçiler semineriye sıkıştırmazlar, açmaz sokabilirler. Köy-Yse-İş Sendikası Merkez 3. Şube Başkanlığı aslında semineri yalnız Lodumlu işçilerine değil, Genel Müdürlük de dahil örgütlü olduğu daha doğrusu alavere dalavere ile yetki aldığı Ankara'daki diğer işyerlerinde de vermek durumundaydı. Böylece, bir karar vererek işçileri zoraki olarak toplamanın yolunu aradı. Bu yol da bulundu. Faşist sendikacılığın dünyadaki yayılmasının

küçük bir örneği verildi. 'İş günü olduğu için mutlaka yoklama yapılarak gelmenizle ilgili yemiyelerinin kesilmesi cihetine' gidilecekti. Nitekim işçilere bildiri bu şekilde dağıtıldı.

İşçilerin, en başta da Makina İkmal Grup Amirliği yeni isimle YSE Makina ve İkmal Grup Müdürlüğü'nün işçilerinin çok kesime bir cevabı oldu. 'Biz faşistlere beynimizi yikatılmak istemiyoruz çalışırız daha iyi'. Ve sonuç olarak 71 kişilik işyerinden sadece 15 kişi seminere katıldı. Eğer tabii ona da katılmak denilirse. Seminere gidenler uydukları ve semineri veren sicilli MHP'li Kurt Karaca'ya güldüklerini söylüyorlardı.

Köy-Yse-İş Sendikasının AP-MHP'li yöneticileri Kurt Karaca'ya seminer verdirerek arada sırada saklamaya çalıştıkları faşist yüzlerini bir kere daha ortaya çıkardılar. İşçilerin ilericiliğini bilerek ortaklık somun pehnavını gibi sosyal demokrat olduklarını söyleyerek işçilerin arasına girebilen sarı sendikamızın bazı merkez yöneticilerine soruyoruz. İçiniz rahat mı? Türkiye'de ve dünyada çözülen faşizmin sicilli temsilcileri sizi yerinizde tutabilecekler mi? Sız sarıhanızı ve gericiğini işçilere kaç yıl daha yutturabileceksiniz?

D U Y U R U

Toplu İş Sözleşmesinin 93.maddesi gereğince S/S personelinin Sosyal Sigortalar Kanunu, Sendikalar Kanunu, İş, İşçi ve İşveren Kanunlarını içeren eğitim çalışmalarını yapacaktır.

Bu nedenle 8-2-1977 salı günü saat 8,30 da başlayacak olan eğitim seminerine işçi arkadaşlarımızın tümünün katılması zorunludur. İş günü olduğu için mutlaka yoklama yapılarak gelmelerinizi tespit ediliş yemiyelerinin kesilmesi cihetine gidilecektir.

Sayın üyelerimizin böyle bir duruma meydan veremeyeceği inancıyla önemle duyurulur.

Saygılarımla.

KÖY YSE İŞ SENDİKASI
MERKEZ 3 ŞUBE BAŞKANLIĞI
YÖNETİM KURULU

MC. TÜRKİYE - SSCB "SİYASAL BELGESİ" Nİ İMZALAMAKTAN KORKUYOR

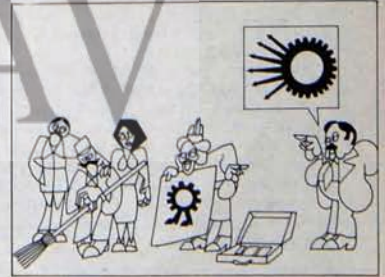
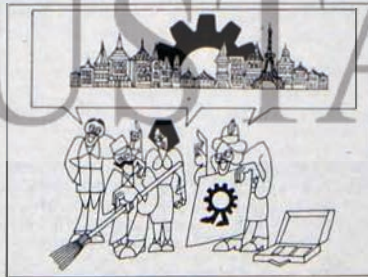
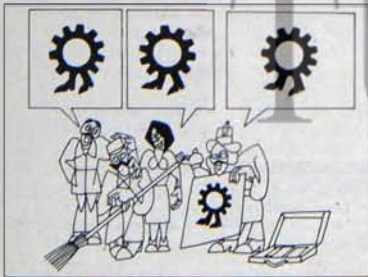
Türkiye ile Sovyetler Birliği arasında uzun süredir hazırlandığı bilinen "Siyasal Belge"nin sonuçlandırılması, MC hükümeti tarafından bilinmeyen bir geleceğe ertelendi 1976 yılı boyunca Dışişleri Bakanlığının konuyla ilgili yaptığı oyalayıcı ve kaçamak açıklamaların sonra, belgeyle ilgili gelişmelerin durdurulduğu geçen hafta içinde anlaşıldı. Dışişleri yetkilileri, gayri resmi olarak, belgenin imzalanması için ABD Başkanı'nın Kıbrıs sorunuyla ilgili temsilcisi C. Clifford'un bu konuda hazırlayacağı raporun beklendiğini açıkladılar.

"Siyasal belge"nin imzalanması konusundaki prensiplaşmasına, SSCB Başkanı A.Kosigin'in 1975 Aralık ayı sonunda Türkiye'ye yaptığı ziyaret sırasında varılmıştı. Belge, iki ülke arasında muhtemelen devlet başkanları düzeyinde gerçekleştirilecek bir buluşmayla imzalanacaktı. Sovyetler Birliği tarafından hazırlanan belge tasarısı Türkiye'ye sunulmuş, Dışişleri Bakanlığı da bu taslağın "incelendiğini" açıklamıştı. Dışişleri Bakanlığının, belgenin imzalanmasında izlenecek prosedür konusunda birbirini tutmayan açıklamaları, MC'nin bu konuda kamuoyunu oyalamaya ve imza için "uygun bir dönem" kolumaya çalıştığını ortaya koydu.

NATO içinde ve Kıbrıs konusunda meydana gelen son gelişmeler, belgenin imzalanmasını NATO için bir soruna dönüştürdü. ABD'nin Türkiye ve Yunanistan'la yapacağı ikili anlaşmaların birlikte ele alınmasını kararlaştırılması ve iki ülkenin Kıbrıs'ta bir NATO planının uygulanması konusundaki koordineli bir politikaya sokulması, NATO'nun güney kanadında "dayanışma" havasının dirilmesini ön plana çıkardı. Yunanistan, NATO'nun askeri kanadına geri dönüş için geçtiğimiz haftalarda ilk açık girişimlerde bulundu. Bu koşullarda, Türkiye ile SSCB arasında bir siyasal belgenin imzalanmasının, diriltilmeye çalışılan "dayanışma" havasıyla çelişeceği belirlendi.

Ancak siyasal belgenin imzalanmasının ertelenmesi, sadece NATO içindeki gelişmelerle açıklanamaz. MC'nin bu konudaki kararını belirleyen, sosyalist ülkelerle siyasal ilişkileri geliştirmeyi, anti-komünist tirmanışının çıkarılmasıyla bağdaştıramaması olmuştur. MC hükümeti, siyasal belgenin imzalanmasının 1977 seçimlerinden önce, faşizme tirmanışında gerici militarist çevreler kurduğu birliği yaralamasından korkmaktadır.

kuşu: İlhan Akalın çizgi: Nezh Danyal

(Devam edecek)

İSPANYA'DA FAŞİST KOMPLO BOZULUYOR

BİR SÜRE ÖNCE İKİ RESMİ KİŞİNİN KAÇIRILMASINI ÜZERİNE ALAN "GRAPO" ÖRGÜTÜNÜN, BAŞLANGIÇTA 50 KADAR MAOCU TARAFINDAN KURULDUĞU, ANCAK SON OLARAK FAŞİSTLER TARAFINDAN ELE GEÇİRİLDİĞİ VE LATİN AMERİKA'DAN GELEN PROFESYONEL KOMPLOCULARLA ÇALIŞTIĞI BİLDİRİLİYOR.

İspanya'da son haftalarda yoğunlaşan şiddet hareketlerine karşı Suarez hükümetinin izlediği politika, her geçen gün ülkedeki demokratik güçlerin daha büyük tepkisiyle karşılaşılıyor. Suarez hükümetinin şiddet olaylarından demokratik örgüt ve partileri sorumlu tutarak ilericiler için üzerindeki baskı ve kovuşturmaları yoğunlaştırması, kralcı Suarez hükümetinin İspanya'yı yeniden neo-faşist bir rejime sürüklemek isteyen güçlere açık işbirliği olarak nitelendiriliyor. Hükümet çevrelerinin son öldürme ve kaçırılma "bazı sorumsuz kişilerin tek tük eylemleri" olarak göstermek istemesine karşılık, bu şiddet olaylarının demokrasie karşı hazırlanan genel bir kompzun düzenli olarak uygulaması olduğu belirtiliyor. Suarez hükümetinin faşist komplocularla açık işbirliği, sağda bilinen çevrelerin ve yayın organlarının tepkisini de çekiyor. İşçiler, emekçiler, İspanya halkı, yerden biter gibi türeyen şiddet olaylarının, böyle bir kompzun parçaları olduğunu her gün daha çok inanıyor.

Bir yandan faşist cinayetler sürerken demokratik ve ilerici partilerin militanları üzerinde bir tutuklama kampanyasının yürütülmesi, Suarez hükümetine karşı orta tabakalarda beslenen sınırlı güvenin de sarılsmasına yol açıyor.

İKP'NİN BİLDİRİSİ

Demokratik ve ilerici partilerin üyelerinin tutuklanmasına karşı sert bir tepkiyle cevap veren İspanya Komünist Partisi'nin bu konuda yayınladığı bildiri şöyle diyor: "Hükümet ve polis örgütü, suçlanan partilerin ve grupların (Emek Partisi, Devrimci Komünist Örgüt, Komünist Hareket ve Devrimci Komünistler Birliği gibi) saldırılarla hiçbir ilişkisi olmadığını kuşkusuz bilmektedir. Bu örgütlerin bazıları, şiddet eylemlerine karşı kararlılıkla mücadele eden Demokratik Koordinasyon'un üyesidirler ve bu konudaki tutumları açıklıkla bilinmektedir."

İspanya Komünist Partisi'nin bildirisinde daha sonra şöyle deniyor: "Son tutuklamalar böylece yalnız kamuoyunu yanıltmaya yanyor. Kanlı saldırıların gerçek sorumlularını bir sis perdesi altında gizliyor. Muhalefetin gerçekleşmesi için büyük çaba harcadığı huzur ve birarada yaşama ortamına zarar veriyor. Hükümet, ülkedeki denginden demokratik güçlerin bazı birleştirici hedeflere çevirilmesi birleşmeye sağlandığını ve sağlanabileceğini unutmamalıdır. Bu birliğin son günlerdeki tutuklamalarla bozulabileceği de sanılmamalıdır."

İKP bildirisinde, hükümetin bu yolu izlemesinin ya da eski polis örgütünün bu yönde girişimlerine göz yummasının, henüz yeterli olmamakla birlikte hükümetle demokratik muhalefet arasında kuralan diyaloga tehlikeye düşürücü bir etken olduğu da belirtiliyor.

İspanya Komünist Partisi'nin ülkedeki durumu ilgili görüşlerini ve uyarılarını geniş bir demokratik kamuoyuna da paylaşıyor. İspanyol Hristiyan Demokratik Konfederasyonu'nun toplantısının yakınında geçen günlerde, kongre hazırlıkları dolayısıyla Madrid'de bulunan İspanya'da Demokratik lideri Ruiz Jimenez, Demokratik Koordinasyon örgütünü tüm üyelerinin şiddet olayları karşısında sesini yükseltmesi gerektiğini belirtti. Demokratik Cunta ve Demokratik Birleşme Platformu adı demokratik muhalefet örgütlerinin birleşmesiyle oluştu.

CARİLLO, MUNDO OBRERO'DA

İspanya Komünist Partisi'nin organı Mundo Obrero (İşçi Dünyası)'nın 31 Ocak tarihli sayısında son olaylara değinen bir yazısı yayınlanan parti genel sekreteri Santiago Carillo şu görüşleri belirtti: "İşçi hareketi ve demokratik partiler, gerek politik gerekse de ekonomik ve toplumsal sorunlarla ilgili sorumluluklarını yüklenmeye her zamankinden daha fazla hazır olmalı. Bu güçlerin iktidar arasındaki diyalog, önümüzdeki

günlerde gerçek bir mutabakat ve ulusal kurtuluş yolunda somut çözümlere ulaşabilir. Komünistler ve diğer demokratik güçler ülkenin dengesini bozmaya yönelik girişimlerin ancak bu dengeyi sağlama yönünde atılacak kararlı adımlarla boşa çıkarılabileceğine inanmaktadırlar. Bu adımlar tutarlı biçimde sürdürüldüğü halde tüm parti ve sendikaların yerleşik politikası ve siyasal tutuklanın serbest bırakılması sorunu henüz çözülememiştir."

FAŞİSTLERİN ELE GEÇİRDİĞİ MAOCU ÖRGÜT

Öte yandan hükümet üzerinde etkin olan çevreler arasında da, izlenecek politika konusunda gittikçe derinleşen ayrılıklar olduğu bildiriliyor. Ülkedeki demokratik muhalefetin ilkel ve şiddet olaylarına kararlılıkla karşı çıkan, provokasyonlara olanak tanımayan tutumunu, bu ayrılıkların derinleşmesinde et-

ken olduğu belirtiliyor. Bu gelişmeler karşısında, ülkedeki bütün siyasal partilerin yasa dışılaşmaması daha da kaçınılmaz hale geldiği gözleniyor. Başbakan İspanya Sosyalist İşçi Partisi lideriyle yaptığı görüşmeden sonra, bir hükümet temsilcisinin Santiago Carillo'ya görüşmeye gönderilmesi, bu gözlemlerinin kanıtını oluşturuyor. Ancak faşist şiddet eylemlerinin, kitlesel gösterileri bastırma görevli polis örgütünü bütçesini arttırmak için bir vesile yapılması, Suarez hükümetinin ikiyüzlü politikasını açığa çıkarıyor.

Öte yandan bir süre önce iki resmi kişiyi kaçırdığını açıklayan Grafo adı örgütünü, başlangıçta 50 kadar maocu tarafından kurulan bir örgüt olduğu halde son olarak faşistler tarafından ele geçirildiği ve Latin Amerika'dan gelen meslekten komplocularla çalıştığı bildiriliyor. Ülkede gelişen olaylar, maocu gruplara karşı İspanya halkının duyduğu nefretin daha da artmasına neden oluyor

EMPERYALİZM ETYOPYA'DA BÜYÜK KOMPLORLAR PEŞİNDE

Emperyalizmin Etiyopya'da gerici güçleri ayaklandırmaya amacıyla kışkırttığı kargaşa ortamı, Geçici Askeri Yönetim Konseyi'nde değişikliklere yol açtı. Askeri Konsey'in lideri olarak tanınan Teferi Bantl ve konseyin 6 üyesinin görevlerinden alındıkları ve öldürüldükleri haberlerinden sonra, Batı basınında ötedenberi "konseyin sol kanadının temsilcisi" olarak nitelenen Albay Mengistu Haile Mariam'ın konseyde etkin duruma geldiği bildirildi. Mariam'ın, görevden alınan konsey üyelerini, yıkıcı faaliyetlere karşı etkin önlemler almamakla eleştirildiği Etiyopya halkının 28 aylık devrimin korunması için silahlandırılacağı açıklandı bildirildi.

Askeri Konsey Eylül 1974'te ordu ve polis birimlerinde yapılan demokratik seçimlerle kurulmuş ve 20 Aralık 1974'te yapılan bir açıklama ile Etiyopya devriminin sosyalizmi kendisine temel alacağı açıklanmıştı. 21 Nisan 1976'da kurulan Geçici Halk Bürosu'nun ise, konseyin benimsediği ulusal demokratik devrim programının hayata geçirilmesini denetleyeceği ve emelçik kitlelerin devrimdeki yönetici rolünü sağlayacağı belirtilmişti. Şubat 1974'te başlayan devrim süreci, halk ayaklanmasına yön verecek bir sınıfsal siyasal partinin varolanaması nedeniyle, tek örgütlü güç olan ordu ve polis örgütüne dayanıyordu. Bu olgu, devrimci yönetimin tam bir iç istikrar kurmasını engellemiş, kabile farklılıklarının yönetim içindeki anlaşmazlıklara yansımaları engellenememiştir.

Askeri Konsey'in, ağırlıklı olarak feodal ilişkilere dayanan toplum yapısında başlattığı köklü değişimler, iç ve dış gericiğin yıkıcı faaliyetleriyle karşılaşmıştı. Ülke içindeki monarşist, feodal, bürokrat ve burjuva unsurlar, ülke dışında başta Sudan'daki gerici rejimden destek görüyorlardı. Emperyalizm devrimi parçalamak amacıyla Eritre sorununu da karmaşıktırmaya çalışıyordu. Son yıllarda devrimci atılımların hızlandığı Afrika kıtasının en stratejik yörelerinde yer alan Etiyopya'daki devrimin yenilmesi, emperyalizm için büyük bir önem taşıyordu. Emperyalizm, bu girişimlerinde, geniş köylü yığınlarının geri bilinç düzeyinden ve devrimci süreci yönetecek köklü bir siyasal organizasyonun bulunmamasından yararlanıyordu.

Toprak reformunun gerçekleştirilmesi amacıyla, geçtiğimiz yıllarda 60 bin kadar öğrenci hırlara gönderilmişti. İçlerinde, aileleri devrim sırasında servetlerinden olmak zorunda kalanların da olduğu bu öğrenci topluluğu arasında yıkıcı güçlerin yürüttüğü propaganda, son aylarda konseye karşı düzenlenen öğrenci eylemlerine sonuçlarını verdi. Meriç'te Londra'da bulunan kralcı Etiyopya Demokratik Birliği ve sözde "solcu" gizli Etiyopya Devrimci İtali Partisi tarafından kışkırtılan bu hareketler, kralcıların silahlı direnişiyi pekişiyordu. Askeri Konsey'deki son değişiklikler, emperyalizmin kışkırttığı bu kaos ortamına son verme yönündeki konusundaki görüş ayrılıklarının sonucu oldu.

Emperyalizmin Etiyopya devrimini yıkma girişimlerine son vermeyeceği anlaşıyor. Albay Mariam'ın etkinliğindeki Askeri Konsey'in ilkeyi bir "anarşi" ortamına sürükleyeceği, Etiyopya'nın bir "uçuruma yuvarlanacağı", Askeri Konsey'in bugün de çatışmaları barındırdığı propagandası, son günlerde emperyalist basının baş konuları arasında yer alıyor. Emperyalizmin bu çabaları, Afrika'da yükselen ulusal kurtuluş dalgasının boğulmasını amaçlıyor.

İSPANYA'DA KOMPLORLAR BOŞA ÇIKARILACAK

YAZILMASI GEREKENİN

MESLUT ÖDMAN

"TIP'in on yıllık tarihi bu 'sosyalistleşme' sürecinin dışı dönüştürme için mücadelelerle gelişmesi tarihi olarak nitelenebilir".

Behice Boran

Belirli tarihsel dönemleri ele alan romanlarda hangi olayın odak noktasında yer alacağı önem taşır. Öteki olayların sunuluşu, burjuva seçimi, birbirleriyle şu ya da bu biçimde ilişkiler içine girmeleri, büyük ölçüde buna bağlıdır. Ayrıca, bunun da ötesinde, ele alınan dönem iyi anlayabilmek için gelişmelerin odağında neyin bulunduğunu doğru kestirmek gerekiyor. Dönemin belirleyici, ayırt edici olayını odağında bulundurmaman, onun çevresinde gelişmeyen bir romanın, başarılı olması, belli açıklıklar getirmesi uzak bir olaydır. Bir de bunun, gerekli olan, ama tek başına yeterli olmayan bir koşul olduğu belirtilmelidir.

Türkiye toplumunda 1971 öncesinin en önemli olayı, Türkiye İşçi Partisi. O dönemi konu edinen, açıklamaya yönelik bilimsel ya da sanatsal çalışmalar için bu saptamanın büyük önemi var. Bu saptamayı yapmadan, doğru biçimde kavramadan anlamlı sonuçlara ulaşmak mümkün görünmüyor.

Demirtaş Ceyhan, yeni romanı *Yağmur Sığınağı*'nda (*) bu durumu gözden kaçırmadan yola çıkıyor. Ama çıktığındaki bu doğruluğu, yazarın ustalıklarına rağmen, bu önemli kitap için "yazılması gerekenin yazılmayan romanı" diyor onun ben. Gerekçelerini sıralamaya çalışalım.

Önce şunu belirtmek gerek. Yazıda ya da romanında, TIP'i odak noktasına yerleştirmenin de ötesinde, nedensiz bütün olup biteni TIP'le özdeşleştirme eğiliminin var olduğu seziliyor. Dolayısıyla, hemen her şey, her eksiklik, her yanlış TIP'e bağlı olarak, hatta onun içinde ele alınıyor. Ayrıca romanda, 1970 sonrası ile 1971 başlarına doğru bir zaman kaydırması söz konusu. Bu ikisi birleşince, gerçekliğin önemli ölçüde zorlandığı durumlar ortaya çıkıyor, hem olaylar, hem de kişiler bakımından. Bir yandan, roman kahramanları yanlışlıkla gerçek yazıdaki insanların nesnel ve öznel konumlarına aykırı düşen davranışlarda bulunuyor, sözler söylüyorlar, bir yandan, gerçekliğe aykırı olaylar oluyor. Bunun önemli çok fazla. Çünkü 1970-71 dönemi, TIP hareketi bakımından büyük önem taşıyor, o hareketin birçok önemli sorununun çözümüne tanıklık ediyor. İlele değerlendirilmenin temelinde şu varsa, o yıllara ilişkin olarak gerçekliğin zorlanması üzerinde önemle durmak gerekiyor: "İşçi sınıfının sosyalizmi hedef alan partinin insan nitelikleri teoride ve pratikte çoktan saptanmıştır, bilinmektedir. Ne var ki, hiç bir işçi sınıfı partisi kurulduğu andan itibaren bu niteliklere tam ve olgunlaşmış biçimde sahip olmaz, olamaz. Sorun sahip olma konusunda bilincin ve kararın mu, bu yönde bir gelişme gösteriyor mu sorunudur. (...) TIP'in on yıllık tarihi bu 'sosyalistleş-

me' sürecinin dışı dönük ve iç mücadelelerle gelişmesi tarihi olarak nitelenebilir". (Behice Boran, "1961-1971 Türkiye İşçi Partisi", Çark Başak, sayı 11, s. 1-2 ve Yüzyıllık, sayı 67, s. 8)

Kahramanların seçimi, roman içindeki gelişimleri, yukarıdaki çerçeveye de birlikte düşünülürken, başlangıçtaki doğru çıkışı sonuçlandırmaya elverişli; birtakım yanlışlara düşülmesine yol açıyor.

Romanın en önemli kişilerinden Güher, bir küçük burjuva çocuğu. 65'lerin üniversite öğrencisi, İstanbul'da felsefe okuyor, bir devrimci öğrenciyle arkadaşlık ediyor. Onunla birlikte öğrenci eylemlerine katılıyor; daha doğrusu, onunla birlikte olduğu için bu eylemlere katılıyor. Sonradan, pek de anlaşılabilir bir biçimde, öğrenci sevgisini terk edip kendisinden çok yaşlı, liberal bir profesöre evleniyor. Ayrıca konforlu evine kapalı çocuk büyütüyor. Amızın karşılaştığı Partili bir öğrenciyle kurduğu ilişki yüzünden de 12 Mart'ın hisyanı uğruyor.

Güher kendisinden beklenmeyecek sözler edebiliyor; hiç umulmayan davranışlar içine giriyor. Roman'da birtakım önemli değişiklikler, değerlendirmeleri o yapıyor. Ama nesnel konumu ve öznel gelişimi düşünüldüğünde, Güher'in bunları yapamaması gerek. Bir başka deyişle, Güher'in buradaki nitelikleriyle bu romanın önemli kişileri arasında yer almaması gerektiğini düşünmek mümkün. Oysa, onun yeri, romanın yapısını zorlayacak kadar büyük. Doğru yüz sayfalık kitabın ilk yüz sayfasında evinde oturup sığınan, hizmetçisiyle konuşan, son yıllarda yaşadığı çözümleri düşünün Güher var.

Romanın en önemli kahramanı olan Zekeriya ise Partili bir öğrenci. Bir iki yerde onun militan bir Partili olduğundan söz ediyor. Ama 1970'in sonlarında, 71'in başlarında hemen hiç bir Parti militanında benzeri görülmeyen nitelikleri var.

Sunları söylüyor Zekeriya: "Galiba askerlikle silah temelde ayrı ayrı şeyler. Hani silah, sanki özgürlüğün simgesiymiş gibi. Ama bana kalırsa, askerlik, silahın içindeki bu özgürlüğün yok edilmesini için özellikle icad edilmiştir." (s. 243)

Yine Zekeriya, Güher'le Boğaziçi'de bir öğle yemeği yerken radyodan dinlediği 12 Mart Muhtırası üzerine, sevincinden havalara uçararak şöyle diyor: "Artık kurtuldu. Devrimci güçler el koymuş hadavere... Sermaye sınıfının sultası bitmiş... Bizim ordu, (yani Amerika ülkesinin ordusuna benzemez, Operet ordusu değil. Devrimci geleceği vardır onun. (...) Ben Faruk Paşayı bilirim. Yakından tanıyanlardan dinledim. Sapını kadar devrimci bir subaymış. Nispeti hazırlayanlar bu zaten. Bekleniyordu. Bir anlamda devrimcilerin iktidarı diyebiliriz bunu." (s. 264-65)

Bu satırları okuyup da şaşırılmak mümkün değil. Çünkü, 1971'in Ocak ayında aynı Partinin başlattığı "Faşizme Hayır" kampanyasının o militanlara yürütüldüğünü biliyoruz. 12 Mart'tan sonra herkes düğün bayram ederken, ilk ve tek doğru yürümü aynı Partinin yaptığını, ilk uyarının oradan geldiğini biliyoruz.

Oysa Zekeriya, böyle büyük bir yanlışta düşmekle kalmıyor, çok kısa

AP HESABINA SEÇİM PROPAGANDASI: TELEVİZYON

VEDAT PEKEL

Tavukçuluk Uzmanı Şaban Karataş'ın MC tarafından TRT'nin başı yapılmışından bu yana, gerek radyoda ve gerek televizyonda, gerici, irkçı-söven propagandanın ulaştığı boyutları basından izlemek mümkün. TRT de olan biteni MC'nin devlet kadrolarını faşistleştirme operasyonunun bir parçası olarak görmek gerekiyor. Kitle haberleşme araçları olan radyo ve televizyonun özel bir önem taşıdığına kuşku yok. Radyonun sabah programlarında yağış atışı atlayıp elde keskin kılıçlarla Çinli'ye kan kusturan eski Türk Hanların öykülerini anlatılıyor. Binlerce yıl önce yazılan göçebe hayatın ne kadar adaleti ve rifah dolu bir yaşam olduğunu hallandırıllara ballandıra yineliyorlar. Açık oturum yöneticileri konuşmacıların istemedikleri söyledikleri ve burjuvazinin hoşuna gitmeyecek sözleri düzeltmek için özel bir caba sarfediyorlar. Televizyonun dışı filmlerinin hemen hepsi politika filmler. Günümü budaktan sakıncasız polis ajanları ve onlara yardım eden aşaklık ispyonları sevimli gösterilmeye çalışıyor. Yine de TRT'nin bugün içinde bulunduğu durumun burjuvazi açısından da

pek olumlu olduğunu söylemek mümkün değil. Burjuvazinin istediği ve özdüğü TRT'nin bu olmadığının kuşku yok. Böyle bir TRT kendisine olan tepkiyle büyütüyor. Burjuvazi, kuşkusuz, İsmail Cem'in televizyonunu ve radyosunu tercih ederdi. Ne var ki burjuvazinin, bir anlamda, eli mahkum. Faşist terimci toplum bütün kollarında, devlet aygıtının bütün birimlerinde sürdürmek zorunda.

Görülme ve zevkleme TRT'nin bütün programlarına yayılıyor. "Sarkıcı olmasaydın MIT ajanı olurduym" diyen parıkçı eklemler, dinlene, söylenir kabağı tadı vermek isteyen komedyenlerin ve sanatçıların bir peşi sıra ekranlara sürülüyor. Bunlardan bir kaçısı üzerinde durmak gerekir. Bunlardan biri Orhan Boran. Orhan Boran AP'nin AP'nin geçen yıl İsmail Alınacak stadında yapılan kuruluş yıldönümünde anlattığı tünü belden ağız fıkralarıyla ünlü. Önümüzdeki seçimlerde AP'den milletvekili adayı olacağı söylüyor. Hazret, durup dururken ve hiç gereği yokken en çok seyredilen spor programının içine sokuluyor. İkincisi Öztürk Serengil. Serengil de Or-

han Boran gibi ünlü bir kişi. Film ve sahne hayatı fiyaskolarla ve (başlarla) dolu. TRT Serengil'in de elinden tuttu ve "Gülsün Güldürünüz" diye bir program yaptırdı. Programın kendisi bir yana, ünlü ona jürinin ve bizzat Serengil'in gayri ciddi tavrından dıpe diz seyircileri alay etmek. Öztürk Serengil gençleride İsmir'de yapılan ve AP'nin seçim propagandasının tartışıldığı toplantıya katıldı. O da önümüzdeki seçimlerde AP'den milletvekili adayı olacak.

Ekranlarda jürinin AP militanlarının en çoktan ama en "militan" Çenk Koray. Çenk Koray son Havada gazetesinin eski yazarlarından. 1973 seçim sonuçlarını -AP önde gitti- sürse -AP Genel Merkezinde anons eden kişi. 15 Ocak Cumartesi akşamı Türkiye'den Soruyollar birliğine giden ve Tiflis, Tashkent, Moskova şehirlerinde gösteriler yapan bir folklor ekibinde arada bulunan Çenk Koray'ın, Sovyet Yurttaşları ile yaptığı röportajın izledik ekranında. Filmin konusu folklor gösterileri olmasına rağmen daha çok Çenk Koray'ın yaptığı röportajlara yer verildi. Koray gösterileri izlemeye gelen Türk asıllı Sovyet

Yurttaşlarına ısrarla aynı soruları yöneltiliyor.

- Gösterileri beğendiniz mi?
- Beğendik.
- Türkiye'ye gelmek ister misiniz?
- İsteriz.
- Neden gelmiyorsunuz öyleyse, hadi gelin.

Koray, konuştuğu insanlardan bir cevap anyordu. Bir tanesi, hiç değişilse bir lanesi istediği cevabi verse maddane ererkti. Adeta yalnız bir kişi sorular soruyordu Koray. Ne varki beşinden aynı yanıtı aldı. Cevap basit ve yalındı.

- Davet edin geliniz.

İnsanları yazıldandan ötürü onlara iyi hapşire stildiği, bergin sokak ortasında insanları öldürdüğü bir ilkenin temsilcisi olarak Koray efendi o cüce mantığıyla Sovyetler Birliğinde özgürlük olmadığını ispatlamaya çalışıyordu. Hem de bir çok yazara, sanatçılara, ekonomist politik nedenlerle yurt dışına çıkış izni verilmemişken unuttuk.

Yazık, burjuvazinin elinde kaliteli adam da kalmadı. Hiç değilse Metin Tokeri yollarlardı.

YAZILAMAYAN ROMANI

hir süre içinde yapılamamaları da yapıyor. Zekeriya'nın Aralık ayında bir gün, şunları söylediğini Güher'in ağzından öğreniyoruz: "İktidardaki egemen sınıflar korkunç bir darboğaza geldiler gene, demişti. Tıpkı 1960 öncesi gibi. Ömürlerini uzatabilmek için, şimdi de açık açık askere oynuyorlar. Açık faşizme doğru tirmanıyorlar. Akılları sıra sikiyönetim getirecek, askeri de kendilerine ortak edeceklerini ve böylece geleceklelerini garanti altına alacaklarını sanıyorlar, demişti. Bekliyordun yani?" (s. 368) Aynı Zekeriya, 12 Mart günü de o sözk'ti ediyor. Böylece, neyi beklediğini bilmediği ortaya çıkıyor: "açık faşizm" mi, yoksa "devrimci geleceğin" şahlanışı mı? 12 Marttan bir iki ay sonra da o sözlerinden utunuyor, yanlışını anlıyor: "Biz, muhtıra sermaye sınıfına, Süleyman'ı karşı verildi sanırken, meğer muhtıra sermaye sınıfı verdirmiş de, ruhumuz bile duymazmış". Ama hemen ardından yeni bir yanlışla düşüyor: "Kıstırdıkları yerde, bung, temizleyeceklerdir. Anlıyorsun ya... Caresizim". (s. 370)

Zekeriya'nın, birçok özelliği, birçok kişiyi bir araya getiren bir tip olduğu anlaşılıyor. Başlangıçta sözünü ettiğimiz, her şeyi TIP hareketi içinde ele alanın bir uzantısı. Ama bu kişiler çok farklı, hemen hemen tümü de TIP dışına atılmış kişiler olduğundan, Zekeriya tipi hem romanın amacı bakımından işlevselliğini yitiriyor, hem de oldukça yapay bir tip haline geliyor.

Zekeriya'nın bu yapaylığını gösteren bir iki örnek daha verelim.

Zekeriya, muhtıra sevincinin hemen ardından Güher'e evlenme de önerdikten sonra, şöyle düşler kurmaya başlıyor: "Doğrusu ben alkolün bir zararını görmemiş bugüne dek. (...) Gayri akşamları birlikte kurarız soframızı. Durum muhakemesi yaparken filan... Tamam mı?" (s. 267) Yani, "devrimci su-baylar" sayesinde rahatladıktan sonra, iş kolay. Sol hareket içinde böyle insanlar, o zaman da vardı, bugün de var. Ama bunlar, o zaman TIP hareketinin dışına atılmışlardı, bugün de dışındalar.

Yine aynı "militan" ancak bir iki ay önce tanıştığı, ama ilgi duyduğu bir küçük burjuva Kadim Partiye çağırıyor: "Devrimcilik yaşlı yoktur dememişler boşuna... Geç olur muymuş? Partiyi mutlaka girmelisiniz. (...) Partinin size ihtiyacı yok, yanlış anlamayın. Sizin partiye ihtiyacınız var." (s. 282)

Bir de Zekeriya'nın arkadaş olup Partiyeye getirdiği, Şefik adlı emekçiyle ilişkileri var. Parti içinde anti-sosyalist akımlara karşı verilen mücadele sertleştiği sıralarda, Şefik Partiden uzaklaşmaya başlıyor. Zekeriya bu durumu değerlendirirken şöyle düşünüyor: "Hele hele parti yöneticilerinin birbirlerini suçlayarak gruplara ayırdıkları, düşman kardeşlere döndükleri bir sıralar... Onur kurulları eliyle temizlemeler, istifalar da başlanmış mıydı ne?" (s. 180)

O kavgaların içinden çıkıp gelmiş, hepsinin sonunda da hâlâ Parti içinde bulunan bir militan nasıl böyle düşünebilir? Bir militan, o mücadelelerin Partinin "sosyalistleşme süreci"nin zorunlu dönemeçleri olduğunu nasıl unuttabilir?

Güher'in hizmetçisi Kâtibe ise önemli sözler söyleyen, eleştiriler yönelten, bir tür olumlu tip. Bir anlamda, işçi sınıfının, emekçi halkın sağduyusunu temsil ediyor, daha doğrusu simgeliyor. Nesnel ve özne konumu gereği, gerçek yaşattıkları somut bir insanı yansıtmıyor olamaz Kâtibe. Bu nedenle, bir simge durumunda. Güher, "işkence sınavından binlerce defa geçmiş" emekçi halkın simgesi olarak Kâtibe'den "hâlâ öğreneceği çok şey" olduğunu, onun kendisini gözetiminde ziyareti sırasında anlıyor. (s. 353-63) Romanın en başarılı bölümlerinden biri bu.

Bu noktada, romanın işkence sorununu hiç abartmadan ele aldığını belirtmek gerekli. Bu durum Kâtibe'nin sağlam, deneyli, bilgece yaklaşımıyla birleşiyor. İşkence ne yeni bir şeydir, ne de "insan onurunu kırabilen bir şey. Bu yaklaşım, işkence olayının romanda gerektiği kadar ve erektiği biçimde yer almasını sağlıyor.

Bir de, Güher'in kocası profesör Ali İhsan Arta'yı atalım. Solcuların da sağcıların da "üzerinde" kalan, Yahya Kemal hayranı, Nâzım'ın şair olmadığını düşünen bir adam bu. Karısıyla her bakımdan soğuk ilişkiler içinde. Ama

bir gün karısı onun niye hiç bir şeyle ilgilenmediğini, sessiz, hareketsiz kaldığını sorarak yükleniyor. "Niçin tek başımıza olunsun? Dövüşen devrimci güçler var. Siz de onlarla birlik olun. Katılın. (...) Niçin partiye katılmıyorsunuz? İşçi Partisine?" diyor. (s. 293) Bundan birkaç ay sonra profesör Ali İhsan Arta Partiyeye "katılıyor", Ankara'ya da gidip genel merkez komisyonlarında görev alıyor. İşte, gerçekliğin zorlanmasının doruk noktalarından biri.

Sonra, Zekeriya'nın bir Yıldır ağabeyi var, Çukurova'lı. Avukat. "Üç kağıtçılık" diye avukatlığı bırakıp Almanya'da işçi oluyor. Zekeriya üzerinde büyük etkisi olmuş. Kendisi de romanda Zekeriya'nın anılarıyla yer alıyor. Ama romanın son sayfalarında Zekeriya ile hapisede karşılaşılıyorlar. Şöyle anlatıyor Yıldır ağabeyi: "İşte Almanya'da aşabi kehf ukusuna yatmış uyurken, birden bir farkına vardık ki, hep kolayla bellemiş olduğunu yeni yeni anlamaya başlamasının ceremesini milletimin burnundan fitil fitil getirirler. Görev günüdür dedik, derakap fırladık geldik biz de. Cereme ödemeye geldim bir anlamda, senin anlayacağın bre yığeen. Kavşanın dışında kalınarak kavza kazanılabilir mi?" (s. 405-06) Sonra da "Bu sıcak yağmur sicağı... Bu sicağın ardından bir rahmet gelecek ki... Hele sıkı dur..." diyor.

Ama Yıldır ağabeyin bu sözleri nasıl söyleyebildiği, bu noktaya nasıl gelebildiği belli değil. Onu bu yanlışla nerdeyse hiç tanımayan Zekeriya arasında, anılar arasında geçiyor adı. Dolayısıyla, bu noktada, herhalde yazının da istemediği bir belirsizlik ortaya çıkıyor. Yıldır'ın sözünü ettiği neyin sicağıdır; neyin, kimlerin, nasıl yarattığı sicağıdır, çok açık değil.

Burada romanın kuruluşundan ileri gelen bir sorun olduğunu sanıyoruz. Bir bölümüne Güher'e ilişkin olarak değinilmişti. Bunun ötesinde, roman birkaç kişinin, zaman zaman son derece uzayan karşılıklı konuşmalarıyla, geriye dönüşlerle gelişiyor. Romandaki olayların birçoğu seçmiş olup bitmiş, canlılığını yitirmiş; roman kişilerinin konuşmalarıyla aktarılıyor. Bu durum, romanı donuklaştırdığı gibi, roman kişilerinin iyice anlaşılmasını onların açıklığa kavuşturmasını da yeterince sağlamıyor. Sözgelimi, Zekeriya'nın en önemli yanlarından biri olan partililiğini açıklığa kavuşturacak, belki de yukarıda takıldığımız "militanlığının" niteliğini ortaya çıkaracak parti yaşamına ilişkin hiç bir olay anlatılmıyor. Sadece, iki yerde, Zekeriya son günlerde kendisini öğrenci olaylarına kapırdığından, bu yüzden bazı şeyleri ihmal ettiğinden şöyle bir söz ediyor; daha doğrusu, böyle bir kuşkuya kapılıyor. Ama, hepsi o kadar. Oysa, bu ve buna benzer ipuçları geliştirilmeyi olsaydı, romandaki birtakım eksiklikler ortadan kalkabilirdi. Örneğin, bir yerde Zekeriya şunları söylüyor: "Biliyor musun Güher, hence devrim de aşk gibi tıpkı, bir coşku işi". (s. 270) Bir başka yerde de Güher şöyle diyor: "Bana kalırsa, istemedim bir mekânın dışına itilmenin bilinçsiz öfkesini yaşıyorsunuz su an siz. Gizli gizli". (s. 321) Devrimi bir coşku işi olarak görenler, bilinçsiz öfkeller. Bunlar, ilginç ve önemli saptamalar. Ama hem yanlış yerde ele alınıyor ve hem de, bir ölçüde bu nedenle, yeterince geliştirilmiyor.

Romanın yapısından doğan sakıncaya bağlı olarak, kimi önemli sorunlar söz konusu olduğunda da, yine kişilerin ağzından aktarılan, pek de romansal olmayan değerlendirmelerle karşılaşılıyor. Örneğin, yönetim kademelerindeki partilerin sınıfsal kökenlerine ilişkin tüzük maddesiyle ilgili tartışma, bir makale kuruluşuna, üstelik yetersiz bir makale kuruluşuna dönüşüyor. (s. 177)

Sonuç olarak, romanın başlıca iki nedenle pek çok tartışılabilir yanlar taşıdığı söylenebilir: Birincisi, başlangıçta değinilen çerçeveye ile bunun sonucu seçilen kişilerin elverişsizliği, yetersizliği; ikincisi, romanın kuruluşundan doğan eksiklikler. Ama üzerinde durulması, tartışılması gereken bir kitap bu; gerek özü, gerekse burada fazlaca atılmayan biçimsel özellikleri bakımından. Yazarının bu yazıda değinilmeyen nitelikleri ve ustalığı ise bu tartışmanın olumlu sonuçlara, daha yetkin ünlere ulaşabilmesini kolaylaştıracak sağlamlıklar taşıyor.

(*) Demirtaş Ceyhan, Yağmur Sicağı, İstanbul, Cem Yayınevi, 1976, 408 sayfa, 30 lira.

YÜRÜYÜŞ'ÜN NOTU: ÖNÜMZDEKİ SAYIDA YALÇIN KÜÇÜK'ÜN AYNI KİTAP ÜZERİNE BİR YAZISI YAYINLANACAKTIR.

Av. Necati Erdem

Yeni Elif Yayınevi

SUC VE İKTİDAR

TL. 12.50 İsteme Adresi: P.K. 324 Kızılay/ANK

GİTTİ GÜLSÜM, GELDİ GÜLSÜM

DISK 3. Bölge Temsilciliği seçimi 6 Şubat 1977 tarihinde yapıldı. Mevcut iki adaydan Cemal Kural, diğer adayın ikinci turda çekilmesiyle yalnız kaldı ve seçildi. Bölge Temsilciliği, uzun zamanın beri Maden-İş Bölge Temsilcisi Vural Atis tarafından yürütülüyordu. Yürüyüş okurların Atis'i hatırlayacaklardır. Görevi süresince beceribildiği en büyük iş DISK'e bağlı sendikalar arasında var olan birlik ve uyumu bozmak oldu. DISK Bölge Temsilciliğinin DISK'e bağlı sendikaların dışında, onlardan bağımsız, ayrı bir kuruluş haline gelmesinde başlıca "onur parı" Atis'in. Temsilciliğinin yapmakla yükümlü olduğu sendikalara üye sayılarına göre değer vermek, politik eğilimlerini beğenmediği sendikaların toplantılara çağırılmamak gibi garip davranışları biliniyor. Görevlerini yerine getirmede, bağlı bütün sendika başkanlarının imzalarını taşıyan yazılarla defalarca DISK genel merkezine ilettirdi. Bu yazılardan birinin altında Maden-İş adına toplantıya katılan Coşkun Demirci'nin bile imzasının bulunduğunu söylemek sanırım durumu yeterince açıklar.

Bölge temsilcileri, bağlı sendikalar arasında uyum sağlayabilecek, onların sorunlarına eğilen, dinamik, yetenekli ve yeterli kişiler olmak zorunda. Temsilciler aynı zamanda neyin temsilcisi olduklarını ve işçi sınıfının birliği denilen hedefin ne anlama geldiğini çok iyi bilmek durumundalar. Bu açıdan bakılınca gelen temsilcinin, giden temsilciden pek büyük farkları olmadığını söylemek abartma sayılmamalı.

SEÇİMLERE DOĞRU

Seçimlerin nasıl ve ne zaman yapılacağı, eski tüzüğe göre mi yoksa yeni tüzüğe göre mi yapılacağı konular uzun süre açıklığa kavuşmadı. Adaylık için başvurma süresi ve koşulları ancak özel gayretlerle öğrenilebiliyordu. Adaylıkların DISK genel merkezine anaylanmasında koşulu, anti-demokratik bir uygulama olarak sınırlıydı. Aday olma süresinin sınırlanmaması da aynı uygulamanın bir parçası olarak görülüyordu. Onay mekanizmasının Maden-İş'in Ereğli Bölge Temsilciliği seçimlerinde sırası çalıştırıldığı henüz belleklerden silinmedi. Maden-İş yöneticileri bu seçimler için başvuran 5 adaydan kendilerince uygun olan sadece bir tanesine onay vermişlerdi. Taban DISK üst yönetiminin istediği adayı seçmekte böylece "söz ve karar sahibi" oluyordu.

Seçimler öncesinde CHP'li adaya karşı "sosyalist" aday teması sürekli işlendi. Gerçekten sosyalist bir adayın bulunması bu propagandayı etkili kıldı. Çeşitli sendikalarından işçi sınıfı sosyalistleri ve tutarlı sosyal demokratlar, herkese kendini kabul ettirebilecek, ehliyetli bir aday çıkarmak için çalışmaları yaptılar. Ancak çok seç başlanılan bu çalışmalar çeşitli nedenlerle başarısız olmadı. Önemli bir çoğunluk, her iki adayın da talip oldukları görevin üstesinden gelemecekleri konusunda hemfikirlerdi. "Sosyalist" adayın, "sosyalistliğin" propagandasını, bugün inkar ettiği bir politik çizgiye sığınarak yapması seçimlerin en ilginç yanı idi. Seçimlerden önce adayların özgeçmişleri yayınlandı. "Sosyalist" aday Cemal Kural'ın özgeçmiş şöleydi: "1963 yılında TİP (Türkiye İşçi Partisi)'ne girdim. Bu sebeple 1965'te işten atıldım. Bu parti 1971 yılında

Anayasa Mahkemesi tarafından kapatılınca kadar üyesi kaldım. İlçe başkanlığı, İl başkanlığı, genel yönetim kurulu üyeliği, son büyük kongrede divan başkanlığı yaptım. Parti kapatıldıktan sonra kurulan yeni TİP'e girindim..."

"12 Mart döneminde tutuklandım. TİP'in düzenlediği anti-faşist kampanyada yapılan bildiri ve afişleme faaliyetleri bahane edilerek hakkımda İzmir Sükrüo-netim mahkemesince TC. yasasının 142. maddesine göre dava açıldı..."

Kural'ın özgeçmişinde "sosyalistliğin" kanıtlayan cümleler bunlar. Kural'ın geçmişinden Türkiye İşçi Partisi'ni çıkartırsanız geriye birşey kalmıyor. Bu son derece doğal. Doğal, zira 1961-1971 arasında işçi sınıfının politik hareketi

Türkiye İşçi Partisi tarafından temsil ediliyordu. Tıpkı bugün olduğu gibi. Kural ve daha niceileri TİP'i inkar etmekte kendilerini, kendi geçmişlerini inkar ettiklerini göremiyorlar. Ve öyle bir noktaya geliyorlar ki karşı çıktıkları bir politik çizgiyle propaganda yapmak durumunda düşüyorlar. Türkiye'de yaşanan politik gerçeği bundan daha çarpıcı bir biçimde anlatabilecek başka bir örnek bulunamaz.

DISK bugün, bir yandan elindeki mevzileri korurken, öte yandan da gelişip güçlenmek, san' Türk-İş'in etki alanını daraltmak zorunda. Bu, kolay bir görev değil. DISK'in gelişip güçlenmesi, çalkışkan, dirayetli ve san' sendika çemberini kırabilecek nitelikte yöneticilere bağlı. Cemal Kural, bu açıdan yeterince...

İkinci aday Genel-İş sendikası 4 No. lu Kapı ve Kalorifer İşçileri Sendikası Şube Başkanı Saim Akbulut. Akbulut CHP Belediye Meclisi Üyesi. CHP'de parti içi çatışmalarda fazla olar olan bir kişi. Adaylığını Genel-İş sendikası bile Baştürk ve Andaç'ın tehdit havası kokan baskılarıyla beğenmişeydi. Buna rağmen Genel-İş delegelerinin bir bölümü Akbulut'a oy venedi. İzmir'de bu-

lunduğu süre içinde Turizm-İş genel sekreteri Şaban Ali Yaşaroğlu da CHP'li adayın çalışmalarına katkıda bulundu. Doğruluk derecesi bilinmemekle birlikte Ecevit'in de seçimlerle ilgilendiği ve CHP'li sendika genel başkanları ile bu konuyu görüştüğü söylentileri yayıldı. Bütün bunlara rağmen Akbulut kazanamadı ve seçim günü geldiğinde "Sosyalist" CHP'li ayrılmış ağır bastı. Aslında Saim Akbulut'un da böyle bir görevin üstesinden gelebilecek bilgi ve yeteneğe sahip olmadığı herkesçe biliniyordu. Seçim bir anlamda kötülerin en iyisini seçmek oldu.

SEÇİMLER VE İGD

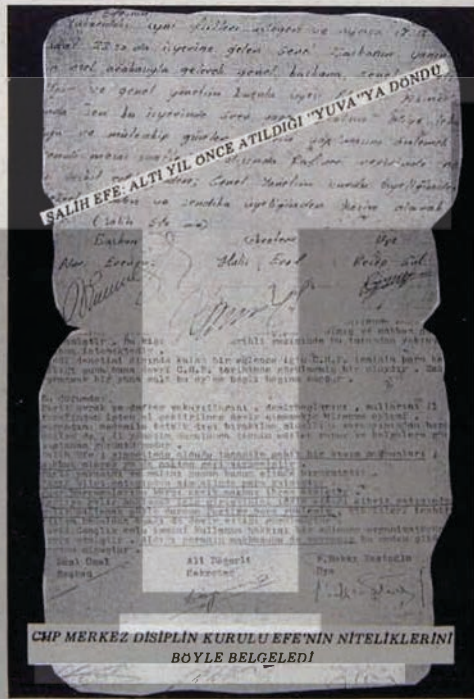
İGD bir kitle örgütü olmadı. Bu iddiala ortaya çıktı ama olmadı. DISK yöneticilerinin emrinde bir vurucu güç olmaktan öte değillerdir. Sendika lokalitelerini bunlara bastırıldı. Beton-İş ve Ağaç-Sen sendikalarının kurucuları arasında İGD'iler bulundu. Bursa mitinginde sosyalistlere bunlar sardırdılar. Temsilci seçimlerinde de güvenlik önlemleri İGD'li kadavayla tarafsız alındı. Bir bölümün basın mensubu içeriyse so kulmadı. İçeri almayan basın mensuplarının sağ basının temsilcileri oldukları gibi keskin bir sol gerekçe öne sürüldü. DISK'e bağlı Keramik-İş İzmir Şube başkanı elinde davetiye olmadığı gerekçesiyle içeriye alınmadı ve tartaklanarak kapıdan uzaklaştırıldı. Ardından elinde davetiye bulunan TÜM-DER Şube Başkanı "geç kaldım" gerekçesiyle toplantıya alınmadı. Genel-İş'in taşradan gelen bir bölümü delegasyonu muameleyle tabii tutuldu.

SOSYAL-İŞ VE DISK OYELİĞİ

Sosyal-İş delegasyonu tam saatinde toplantı yerine geldi. İGD'iler aldıkları talimat uyarınca Sosyal-İş'in seçimlere katılmayacağını söylediler. Bu arada DISK Genel Sekreteri Mehmet Karaca'dan geldiği söylenen bir telgraf okundu. Telgrafta "Mahkeme sonuçlanana kadar Sosyal-İş'in DISK üyeliğinin askıya alındığı" söyleniyordu. Bu dipudiz geri bir adımı. Aylardır Sosyal-İş'in DISK üyesi olmadığını öne sürülen şimde "üyelik" askıda" olduğunu söylüyorlardı. Böylece kendi kendilerini yalanlamış oluyorlardı. Sosyal-İş yöneticileri ertesi gün bir basın toplantısı yaparak "DISK anantizmine aykırı olarak yapılan seçimlerin iptali için yargı organlarına başvuracaklarını" açıkladılar. Yöneticiler mahkemeler için "İşimize geldiği zaman bağımsız yargı organları, gelmediği zaman burjuvazinin mahkemeleri" denilemeyeceğini eklediler.

Sonuçta seçimler yapıldı ve ikinci turda tek aday olarak kalan Cemal Kural DISK 3. Bölge Temsilcisi seçildi. Kural artık DISK'e bağlı istisnasız bütün sendikaların temsilcisi. Hepsiyile aynı ölçüde ilgilenmek durumunda. Bu görevin üstesinden nasıl geleceği, Kural'ın işçi sınıfının birliğini nasıl anladığını bilenecek, merakla bekleniyor. Hatırlanacağı gibi DISK'e bağlı ASİS ve Keramik-İş sendikalarına karşı kurulan Ağaç-Sen ve Beton-İş sendikalarının perde arkasında Cemal Kural vardı. Turğutlu'ya kadar gidip Beton-İş için örgütlenme çalışmaları yapan, Ağaç-Sen kurucularına çalışma belgesi bulan Kural'dan başkası değildi. Karşısında sendika kurduğu Keramik-İş'in ASİS'in de bölge temsilcisi şimdi Kural.

Olay böyle. Herşeyse rağmen işçi sınıfı sosyalistleri soruna kısa vadeli açıdan bakmazlar. Hele hele dar görüşlülük hiç bakmazlar. Bölge Temsilcisi yapması gerekeleni yani görevini yaptığı sürece destek görecekti. Eski davranışlarına devam ettirdiği sürece de en amansız eleştirileri yine işçi sınıfı sosyalistleri yapacaklardır.

TÜRKİYE PETROL VE KİMYA İŞÇİLERİ SENDİKASI İZMİT ŞUBE BAŞKANLIĞINA KİM ATANDI?

Türkiye Petrol ve Kimya İşçileri Sendikası İzmit Şube Başkanı Egref Okumus genel merkez sendika yönetimi tarafından Kartal Bölge Temsilciliği atandı. Bosalan yere Salih Efe getirildi.

Salih Efe'yi tanımak gerek. DISK'e bağlı bir sendikadan, İzmit zibi çok önemli bir şubenin başına getirdiği Salih Efe'nin, hangi "meziyetleri" konu cunda bu görevi atandığını öğrenmek gerek.

Tencere yuvarlandı, kapoğunu buldu. Efe'nin birinci "meziyeti" eren kıcılığı. Hem de Mehmet Kılınç'ın eski sendikası Petim'de. Bu nedenle Petim sendikası, 25.1.1971 tarihinde, oybirliği ile Salih Efe'nin sendika üyeliğinden ihraçına karar veriyor. Mehmet Kılınç ve arkadaşları, bugün aynı kişiyi herhalde yeni "görevlerle" İzmit şubesinin başına getiriyorlar.

Ancak Efe'nin "meziyetleri" bu kadarla kalmıyor. Efe, bir de CHP'den ihraç ediliyor. Bu, daha yeni. 1976 yılında. CHP'nin ihraç gerekçesi ise başka. CHP yürürek disiplin kurulu kararına göre Efe'nin CHP'den ihraç edilmesinin nedeni, hırsızlık. Kurul kararında, Efe'nin ihraç gerekçeleri arasında "Partinin imanı kullanma hakkını 1000 TL. karşılığında bir eğlence organizatörüne satma", "parti bilet satışlarında zimmetine para geçirme", "isten el çektiğiğinde parti evrak ve demirbaşlarını teslim etmemeye" ve diğer "akçalı" suçları var.

Tencere yuvarlandı kapoğunu buldu. Kılınç ve şiresininin önümüzdeki dönemde Efe'nin bu "meziyetlerine" ihtivaç duyacağı anlaşıyor.